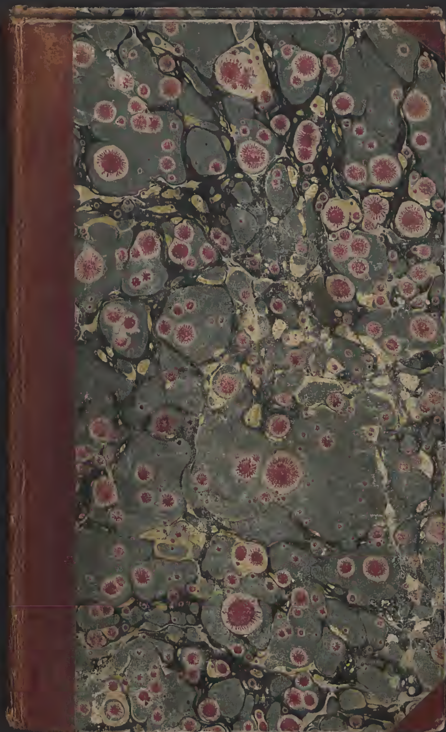

Ljóðmæli

Conferenceráðs

Magnúsar Stephensens

Doctoris juris

fyrrum *Justitiarii* í Íslands konúnglega Landsyfirrétti.

Sǫfnuð og útgéfin af Syni hans

O. M. Stephensen

Júſtits = Secretéra.

Videyar Klaustri,

1842.

Formáli.

Eg er sannfærdur um ad flestir Íslendíngar unna rit-gjördum Födur míns sál., Conferenceráds og **Doctors** M. Stephensens, og hafa þau jafnt og minníngu hans í verdskuldudum heldri. Nú á tímum eru margar af bókum þeim, er hann samdi og prenta lét, ordnar mjög svo fá-gjætar, svo ad hinir mörgu er girnast ad leita þar lær-dóms, fródleiks og skémtunar, hljóta annadhvört ad verja til þess mikilli fyrirhöfn og kostnadi, edur fara varhluta af því öllu; Vinagledi, Minnisverd Tídindi, fyrri partur Gamans og Alvöru og Klaustur-Pósturinn eru ekki framar til nema á einstökum stödum, hér og þar um land-id. Í þeim bókum, er nú nefnda eg, eru elgi allfá lær-dómsrík og skémtileg ljódmæli Födur míns sál., sum frumkvedin, önnur þýdd úr útlendum málum; þó eru þad ekki þessi ein er eptir hann liggja, heldur og nokkur er mjög fáum hafa verid kunnug híngadtil og ekki fyrr prent-ud. Þad er hvörttveggja ad mér er ljúft ad halda ljód-mælum þessum á lopt, enda veit eg þad víst ad löndum mínum muni einkar kjærkomid ad eignast þau öll saman, á handhægri bók er ekki nemi miklu verdi; þau birtast ydur því á kveri þessu, gódir landar! bædi hin prentudu

ljódmæli Födur míns sál. og hin sem ekki fyrr hafa komid fyrir almennings sjónir, eru þau eins og hann kvad þau, og svo úr gardi gjörd frá mér sem best vóru faung á.

Eg býst vid ad margir muni sakna hér grafminnínga þeirra er Fadir minn sál. gjördi; en ekki er svo ad eg hafi gleymt þeim, heldur hefi eg ásett mér ad láta þær birtast innan skamms tíma, og þá um leid Erfiljód þau er orkt hafa verid um fráfall beggja foreldra minna, þykir mér best henta ad láta þetta hvörttveggja verda samfara og á einni bók; mun hún eigi verda all: lítil, þar sem grafminníngar þær, er Fadir minn sál. setti ödrum, eru hérumbil 50 ad tölu.

Videyar Kl. þann 12ta Júnii 1842.

O. M. Stephensen.

Fyrsti Flokkur.

Alvarleg Kvædi.

Dagleg Bæn.

(Sjá Vina = Gledi blſ. 322 — 324.)

Lagid er: Ris upp, min sál! og bregd nú blundi.

1. Alfadir! hvørn um aldir, allar, áttir himins og jardar her; villtir, helgir, vísir ákalla, vor Gud! Jehóva! Júppíter! alls voldug orsøk, æ lofud, óransakanleg, Drottinn Gud!

2. Skynsemd einúngis unntir minni, ad sjá, hvørsu þú gódur ert, en blindur eg í sérhvørt sinni, samt í myrkrinu fékk eg bert, gott frá illu adgreint; því er, géfinn óbundinn viljï mér,

3. Náttúru þó ad vitskan vildi, veglega binda forløg vid. — Æ! géf mér vit ad varast skyldi, vondt allt framar enn Helvítid, og stunda meir enn himin hér, hvad gott samvitskan rædur mér!

4. Láttu mig ekki lítils virda, lán sem þín gjædska býdur mér, hvørt þú álítur hlýdni' ad hirda; en hugsun þeirri brjóstid ver: ad þín einúngis nái nád, nidur til orma' á þetta lád!

5. Lát mig ei halda Drottinn drottna, Drottinn einúngis manna sé, fyrst vald þitt hvørgi veit eg þrotna, en veraldar grúa mikinn sje. Síst voga lát máttlausa mjøg, mér taka í hønd þín reidar-sløg!

6. Síst þeim á lønd og lýdi kasta, er lítast midur unna þér! síst brædur dæma hardt ad hasta, sem hugsa fráleitt nokkud mér! ef rétt eg breyti unn mér þá, æ svo ad breyta hédan frá!

7. Ef villist eg, æ virdstú leida, á veg réttari hjartad mitt; dárlegu einninn drambi sneyda, dýrmætt þó hreppti lánid þitt; ef vitska synjar einhvørs þín, ánægd géf þú sé lundin mín!

8. Yfir náúngans bresti breida, bródurs þurfandi líkna neyd, mér kénn og veittu miskun greida, ef miskunadi' eg þeim, er leid! Síst er eg ekkért, en þótt mold, andi þinn mitt lífgadi hold.

9. Hvørt, sem eg fer, mig, Fadir! leiddu, fótstig lífs edur hels í dag; braud og rósemi blída greiddu, best sjerdú hvad minn' lukku hag, edla framar eda' ekki má, uppfyllist vilji þinn mer á!

10. Allar verur í einum hljómi, allt náttúrunnar veldid frídt, Honum lof sýngi hvellum rómi, hvørs Musteri er rúmid vídt, en Altari haf, himin, jørd! Honum allt sýngi þakkargjørd!

Látínsk Disticha yfir útskíríngu heidurs-varda, Kristjans Kongúngs 7da, þann er Íslendíngar drógu upp og létu stínga í eir árid 1783; íslendsku útskíríngana samdi J. Johnsonius.

In medio qvae stela patet signabit honorem
  CHRISTIANI; nomen sêcla futura canent.
Qvae benefacta notent, patriae monumenta parenti
  Collibus Islandos surgere digna decet.
Symbolicum, augusti regis sub imagine, verbum:
  Gloria de patriae qvod sit amore; leges.
Ad dextram mare grexque triplex concernitur ultra,
  Adqve pedem stelae diva Minerva sedet;
Cultura arvorum melior, grex corniger, omnis
  Qvod generis vitae, pes sit habenda, monet.
Ad latus hoc stelae, supplex, septum patet intra
  Gratia, Regnanti munera grata litans.
Commoda, scit, patriae qvam promovet, utile qvodvis
  Instituit, renovat, protegit, auget, alit.
Ad laevam, fluctus ruit acta aqvilone carina
  Respicit haec portum significatqve tibi:
Qvam bene Christianus foveat commercia, cives
  Principe qvam fausti, qvi bene sceptra gerat.

Anchora spem fulcit regi pia thura litantem,
Libèra, qvo tempus post breve ferre velit
Islandis nive damnatis, commercia; clarum
Regis ut extremo nomen in orbe sonet.

M. S.

HAVNIAE *MDCCLXXXIII.*

(A Islendsku.)

Heidurs = vardi Kristjáns kær kénnist midt, sem eigum vær, ad hefja láds um hædirnar, til Hans velgjørda minníngar. — Undir Brjóst= mynd Ødlíngs tjást: Æra af Fødurlandsins ást, valord Hans; ad varda rót Visdóms hvilir gudleg Snót. — Hægra = megin handan sjá hjardir lítum brennar á; yrkju lands er boda bót, bjargar allra vega fót. — Innan Vardans múra má mjúkar fórnir Pakkar sjá, sem hún fyrir frømun lands Fylki brennir og eydslu grands. — Vinstra= megin flýgur Slaust fullan byr og snýr í naust; táknar þad, hve kaupa = kjor Kóngur éblir heilla = ør. — Er þar Von, med akkéri, Ødling' fórnir brennandi, fyrir ad veiti Fróni brátt fríann Kaup= verdslunar hátt.

J. J.

Saungur

um

Bardagann

á Kaupmannahafnar skipa-legu, þann 2ann Aprilis 1801.

Eptir svenska Skáldinu Wallmark í Stokkhólmi útlagdur, og med nokkrum nótum fyrir ólærda útskírdur af

M. St.

(Sjá Tídindanna 2ad Bindi bls. 357 — 362.)

Hvad leng', Albion![1] harmþrúngin skal mín brá
Frá høfn til hafnar æ her-skipum þínum fylgja?
Hvad lengi ennþá á hafs vid-øskrandi bylgja
Heims ríkin rænd og eydd í blód'gann fadm ad fá?
Æ! daudans ennþá kall ad eyrum þjóda rídur!
Og aptur Albíon til brædra mords þeim býdur.
Frá Níl-fljóts bruna-bygd[2], þess jafn-banvæna hønd,
Strídsnordur-bálid ber brádt á vor jøkul-lønd.

---

[1]) Albíon er gamla nafnid enskn og skotskn ríkjanna eda Britannia. [2]) Níl-fljótid og løndin vid þad liggja í Afríku edur Sudur-álfu heimsins, hvar mjøg er heitt, og hvar enskir, sem Tidindin votta, hafa í undanfarin ár nokkur átt í miklu strídi vid Franska, einkum á Egyptalandi, og fluttu strídid med jafnri grimd þadan, inn á Nordur álfunnar nordlægu eda jøkul-lønd.

Vid eitt var eptir land enn þá her-vopnum beita,
Og blódi einhvør drøfn enn þarf ad litast raud;
Full hroka enn sú ey, vill hafsins Drottníng heita,
Ad yfir lønd og lá sín leidi brot og aud[1].
Níd-menni heppid nú þá atar bylgju blódi,
Sem fleytti fram í ró far-manna gullnum sjódi[2].
O Nelson! hegníng hørd hér sporum frekju nær,
Ef Nordrid ángrar þú ólukku stund þín slær.
Hrædst, grimmi! hrædst! sá byr, sem þín fær segl
útþanid,
Hvørs þú ei þekkir tál, þitt leidir óláns flanid.
Ei Sýrlands er þad haf[3], er þína kili ber,
Land nálgast líttu' og sjá! land fedra Júls[4] þad er!
Par, Nelson! þekktu Prins, mjøg seinann sverdi ýta,
Oseinann sigurs til, — sem hetjur vyrdir nýtar,
Þó manninn meir — mannhlífd, heill géfur hans í
mund,
Sá strax þig sigra skal í strídi og edal-lund!

---

[1]) Þad er: svo hennar ríkidæmi komi henni til ad brjóta løg á ødrum á sjó og á landi, med árásum og undirokun, svo hún heita meigi hafsins Drottníng. [2]) Hvar farmenn eda sjófarendur sigldu í ró med skip sín og dýrmæta farma. [3]) Sýrland í Asía og Egyptaland í Afríka eru áføst lønd, því gjørir Skáldid hér, ad Nelson siglt hafi á Sýrlands hafi ad Egyptalandi til ad vinna þann fræga sigur er umgétur í Tíd. *II*. B. bls. 4. og meiningin er því hér: þú þarft ekki ad búast hér, vid Júls land, sem er sigursælt til sjós, vid sømu heill og þá þú sigldir á Sýrlands hafi til Egyptalands og sigradir. [4]) Níels Júl hét danskur Admírall, frægasti sigurvegari á 17du øld, hinn hugprúdasti madur, hvar um hans mikli sigur á Svíum, árid 1677, ber vitni.

Þar, Nelson! þekktu fólk med egin heill ánægt,
Ei gaf út aud og makt fá annad nidurlægt!
Ur landi heyr þess hróp til Fridriks: „Fursti! Fadir!
„Vor hjørtu þau eru Þín; Þér offrum lífi gladir!"
Síst hugsa: Sigurs Gud frá sonum Dans[1] mun víkja,
Hann einginn hefir sjed, þann hetju armlegg svíkja,
Sem fyrir sinn Kóng berst, heill sína' og fedra-grund,
Þá helblund sofnar hans fyrst hjørnum sleppir mund.
Horfd' á Danmerkur hug! hann Bernstorfs til-
lit hvetur
Eilífdar áttum frá[2], er hún sér mindad gétur,
Og Grykkja edla dád og tignud rómversk dygd
Sér óskad athvarf fann í hennar sælu bygd!
Eg fødur sje og son frá konu' og kjæru hasta,
Kóng fyrir, land og lýd í logann stríds sér kasta.
Eg edlann einn sje þar[3] þann út ad brynja her,
Er ei af Kóngi kaup kýs, heldur vopnin, sér.
Eg flokk sje edlann med Athenes lár-ber krónu[4]!
Saung-gydju flýta frá eg finn Minervas' sonu[5]
Bellónas búning í[6]; brádt med Apolló sinn[7]

---

[1]) Dans Danmerkur Konúngs Mikilláta, hans synir Danir. [2]) Minning Bernstorfs fødurlands-elsku (sjá Tíd. 1 B. bls. 75, 152, 241, 425 — 26) eykur Danmørku nú hug. [3]) Hér meinast Krón-prinsinn. [4]) Med heidurs eda lofs-týr frá Lærdóms háskól-um. Athene nefndu Grikkir Lærdóms gydjuna. [5]) Mínerva Visdóms gydjan, hvørrar synir þ. e. lærdir, hér tjást hrada sér frá Saunggydjunni eda Lærdómsmentunum. [6]) Til ad taka upp Bellónu edur Strids-gydjunnar búning, herklædast. [7]) Med þeirra Mentagud og Lærdóm, hyggindi, flýta þeir sér.

Frá Mars lárvidar-lauf í leggja kransinn hinn[1].
Hvar menta son ei sást sitt gefa líf med gledi
Þann fyrir fursta', er ydn hans vísdóms vernda rédi?
Eg vidkvæmt vísid sje vørm fella' af augum tár
Í band — sem allvíst er elskhugans djúp vid sár.
Ad deyja er þá hægt, er augad sigur lykur,
Og harm vid heimalands hvørr ótti daudans víkur.
Hvørr sá fjandmadur finnst, hvørn farsælt land ei slær,
Sín børn í fylkíng fremst, hvar Fadir leidir kjær?
Rádvendnis rétta hefnd med ríki Dans skal strída;
Hrein vinníng heidri krýnd hjá Fridrik valdi bída.
Hún krýnir kransi þann, sem kénnir frekju her,
Ad hugar ædid eitt hugs engin prýdin er.
Hún rétti Fridrik hann! — dýr-lært þér[2] vildi vera
Ad varast gódum gégn grimmveldis hervopn bera,
Danmerkur sem vid sjó sár-aumann feng ávannst:
Skips- eydda - flaka' og fólk þitt fellt og lemstrad fannst.
Og ydrast eptir ferd, offeint! er vildir gleyma,
Hvørt, Nelson! hørfar þú, þig hladinn sneypu' ad
geyma?
O Danmørk, frægra fold! þinn fengni heidurs-krans,
Í glansa geymist æ hjá Grikkja'- og Róma-lands!
Þín undra' eg afreks-verk, og Salamis[3] mér sýnist

---

[1]) Til ad ávinna hjá Strids - gudinum Mars ogsvo nokkur lauf af hans, edur Kappanna heidurs - kransi fyrir þeirra vaskleika, til ad bæta þeim í ádursenginn heidurs - krans fyrir lærdóm. [2]) Hér snýr Skáldid kvædinu á ný til Nelsons. [3]) Salamis, nú Colnri, nefndist eya hjá Grikklandi, vid hvørja Kappinn Temistokles vann frægasta sigur med fáum skipum, veraldar-árid

Vid Beltsins[1] bylgju rok, sem burt í ólgu týnist.
„Gud! og þá gódu sǫk!“ greint her-óp
Fridriks var,
Og í hans brædra brjóst þad brádt hugstyrkinn bar.
Full ógna eldskot þau, er Dana Strídsgud feykti!
Abl logans ógna-fullt, sem eldíng Fischers[2] kveikti!
Ein átján hafdi hann herskip mót fernum tíu.
Ogn og deyd ad þeim lét af elda- leyptra-spýjum.
Sjá! hvar blóds-elfur um allt Nelsons skip út dynja!
Heyr Beltid búkum þýngt med brúsi' um vægd
ad drynja!
Og jǫrdu allri á, eitt nefndu land, er vann
Nafn lidi minna med, og meiri lofstýr fann!
Danmǫrk kransi' æru ein af enni Bríttans[3] rykkti,
Sem hundrad skipa her vid hundrad slagi' áþrykkti,
Hann, sem kaus hennar í sín hefja' upp merkin Stad,
Þar Nelson frekur fljótt um frid og grafir bad[4].

3463, mót grúa Persa, er Xerxes Konúngur hafdi. (Nepos telur 1200 herskip þessa, mót 300 Grískra).

[1]) Belti meinast hér sundid milli Kaupmannahafnar og Skáneyar í Svíaríki, sem er eitt af þeim 3 sjóarbeltum helstu, er adskilja Danmerkur lǫnd. Meiningin er: hér er í þessu Belti nú svo frægur sigur unninn, ad hinn vid Salamis er þar vid þegar gleymdur. [2]) Fischer hét sá efsti danski yfirbodari í slaginum, næst Krón-prinsinum. [3]) Britti er sama sem: sá Enski, þar Engelska veldid nefnist og Britannia, Stór-Britannia; og er hér meint til Nelsons, sem tjáist hafa hád fleiri enn 100 orustur, en Skáldid segir: ad Danmǫrk ein hafi getad svipt hann í þessari, þeim heidurskransi, sem hann unnid hafdi í ǫllum hinum. [4]) Nelson beiddist eptir vopnahlé og leyfi ad grafa sína

Ó þér! sem létuð líf til lands og Kóngs að hefna,
Hvað vegleg umbun er sú Yðar vaskleik géfna!
Með anda lítið lyst land Yðvart frelsað á!
Það frægðum Yðar er — allt Æruminníng há[1]

Sumar-Gleðin.

(Sjá Gaman og Alvøru 1ta Hefti bls. 1—4.)

Lagið er: I Krattet Lise Hvile tager.

1.

Vor-Sólin þá í áttum øllum
Hýr allt gull-málar lopt og jørð;
Í vatna' og jøkla vøn kristøllum
Sig vel að speigla, fredinn svørð
Prýðir, en yl og ljóma lætur
Af laungum dvala vekja' um síð,
Íss-foldu fríð, Íss-foldu fríð,
Alføgnuður þá géfst ágjætur,
Líf, birta blíð, líf, birta blíð,
Allt bøl í gleði-drukknar-tíð.

dauðu í landi, þó hann áður hefði búist við að sigra og fá þar yfirráð.

[1]) Allt landið, sem þér hafið frelsað, er yður sjálft hin besta Æruminníng í heiðursvarða eða bautasteina stað.

2.

Pá mjall = hvít úlpan meyrna hlýtur,
Vor módir lifnud býst í skart;
Græn = blómgadann fljótt búníng litur
Hvørr bóndi um sinn jardar = part.
Pá Sumars = liljur láta gleyma
Hvørn Landa Vetrar = þyrnis stíng,
[1] :,: Pá allt umkríng :,:
Í yndisfullum dansi sveyma
:,: Og um øll þíng :,:
Ung foløld, kálfar, lømb í hríng.

3.

Pá loptin glidna øll elfanna,
Sem áfram kveiktar velta hradt,
Og buldra nidinn bergmálanna,
Vid bragin þann er vært og gladt,
Urrida' og laxi ofur = mørgum
Sem einatt skvetta, móka í rød
:,: Ut um øll vød :,:
Frá ýdu = fossa' og hylja kørgum.
Pá ber ad hrød, bíflugan gløs,
Af blómstrum hunáng oss í mjød.

4

Pá um jardríkid allt fer sveyma
Ný = endurlifnud sképna hjørd.

[1]) Hvad sem í skáldskap stendur milli þessa teikns :,: á eptir þess merkingu ætíd ad tvítakast, eins og gjørt er í 1ta erindinu.

Pá hvad eitt lífs í himin-geyma
  Gladt hefur kvak og þakkargjørd.
Pá milliónir[1] manna' og dýra
  Gauk med og Lóu sýngur hátt,
    :,: Um ást og mátt :,:
Vors Alfødurs, og lof hans skíra;
    :,: Svo dag sem nátt :,:
  Hans dýrd framtóna' í hvørri átt.

5.

Pá skauta fagurt skip á høfum
  Og skunda' í hafnir stór og smá.
Pá garpar fúsir gégna krøfum,
  Pá glymur silfrid bordum á.
Pá skulu nægtir naudsyn bæta,
  Svo neyd umlidin gleymist best.
    Pá þykir pest, sú þýngst og verst,
Ofþurrann háls ei grand ad væta.
    Med sinnid hressst þá finnum flest
  A flakki Bónda, Valdstjórn, Prest.

6.

Pá leika hvalir lands-vid-steina,
  Um løg þá krøkkt er fiskum af;
Pá hans og sveita blessan, beina
  Leid brádt er færd um land og haf
Kaupstadinn í, þá kaupist sopi
  Og klútur, bordi' í sumar-gjøf,

[1]) Hvørr einn veit ad 1 millión er þúsund þúsundir.

Høtt = kápu løf og kattúns = trøf
Af kirkju = víni lítill dropi;
:,: Fyrir után tøf :,:
Full áman sorgum verdur grøf.

7.

O! Sumar! þú skalt menn áminna
Ad meta hófsins bygd, sem bér,
Svo Sumar = yndis fegurd finna
Og føgnud hreinann mættum vér.
Vér skulum Sumar = saung út = tóna.
Og segja: Gudi mildum prís,
:,: Ver mildum prís :,:
Af munnum lífsins millióna!
Líf allt upprís! þeim inna prís,
Sem einn er gódur, máttkur, vís!

8.

Vor Sumar = gladværd svo skal hvella
Al = saung náttúran kvedur þann.
Á gledi = skálir greidt skal hella,
Heit glymji ósk um sérhvørn rann!
Lystugir, brædur! súpid, sýngid,
Því Sumar = gledi fagna' er mál;
:,: Hátt hríngi skál :,:
Sæmd, heillir Ísland allt umkríngi!
:,: Lands = heilla skál! :,:
Svo hvør ein fagni Sumri Sál.

Horatii Kvædi til Dellii.

fritt útlagt[1].

(Sjá Klausturpóst 1818 bls. 126 — 127).

1. Jafnlyndi ágjætt er, ørdug vid lífsins kjør. Eins lán ef lætur þér, lýsi því hóflegt fjør, samt í medlæti' og mædu, þess, Delli! minnst: — þér deya ber.

2. Hvørt sem vid hrigga lund, harmafullt líf útrann, edur um græna grund, á grasbed fjarlægum ann, hvílast á helgum døgum, og bestu drykkjum kjætast kann.

3. Hvar greni' og hvítabjørk, hríslum blómlegum þér, dáfagra fléttar ørk, forsælu gésti lér. Lækjar buldrandi buna, hvar farveg boginn flýtir sér.

4. Bjód híngad berist vín, balsom og yndæl rós, á medan skammvinn skín, og skortir ei dug þinn hrós, en forlaga nornir fresta, þitt út ad sløkkva lífsins ljós.

5. Húsi þú hverfa-mátt, og haglendi keyptu frá, bújørd', sem bekkjar hátt, belja vøtn leirug á, þú skalt úr vegi víkja, audsdýngjur þínar arfinn fá!

6. Hvørt kafinn ertú aud, arfborinn Kóngum rétt,

---

[1] Med þvi ad vardveita, sem vard, adal meiníngu þessa Snillikvædis, en þarhjá sleppa úr bædi manna, stada og fljóta nøfnum, og mestu af heidnum Trúardiktum, sem í því fyrirkoma, hefi eg viljad færa þess innihald nær kristnum lærdómi, svo því hentugra Almenníngs kvædi hjá oss verda mætti.

edur ørega gaud, af aumíngja kominn stétt, hjarir á vídavángi, óvægum deyd munt offur sett.

7. Allir søfnumst til eins. Allra þá hlutfall snýst[1], til gledi mun eda meins, mønnum ákvardast víst, einum fyrr, ødrum seinna, heli nær enda líf vort lítst.

Árstídirnar.

(Sjá Klaustur Póst 1819 bls. 6 — 13).

Árstídir allar
Um þá skiptast,
Ein eru þinna,
Alvaldi Fadir!
Dádsemda Guddóms
Dýr umskipti.
Ar hvørt sem lídur,
Er af þér fullt.
Vegsamar inndælt
Vor dýrd þína,
Og þinni lýsir
Ast nákvæmri,

Lætur þú lángt og vídt,
Løndin blómgast,
Balsami loptid
Blídu anda.
Pá fjøll umhverfis
Undirtaka;
Pá birtast skógar
Brosleitari;
Pá fyllist hjarta
Hvørt med gledi:
Pá sérhvørt skémtun
Skilníngarvit.

---

[1]) Med hlutkasti tileinkast hér Forløgunum ad álykta um dauda manna, eins og fleirst annad þanninn útgjørdist hjá Róm-verjum. Fyrir sérhvørn vørpudu þeir hlut í krukku; var hún sídan vel hrist og vidsnúin; en svo hvørs eins hlutur aptur útdreginn, um hvad sem gjøra var, og kom þá sérhvørs hlut-fall í ljós.

Svo skín á Sunnri
Sumars dýrdin,
Ljómanda medur
Ljósi og ýl.
Svo skín med fegurd
Full þín Sunna,
Allt upplífgandi
Um árstíd þá.
I skruggu drunum
Ottalega
Þín stundum heyrist
Þruma røddin.
Heyrist hún um døgun,
Hádag, nætur,
Og røkkur' í lækja
Rennandi nid,
Skógahvin' og golu
Holrómadri.
Alvøld gjædska þín
Otakmørkud,
A hvørju ljómar
Hausti fegurst.
Hún þá samveitslu
Vegsamlega
Øllum framreidir
Alheimi lífs.
Þig gjøra stormar
Þrátt um Vetur,
Og skýa-bálkar
Ottalegann.
Eda þeir allt um kring,
Allt þeir skekja;
Víſn í byljum ógna
A bylji ofan.
Mikilli hátign
Mirkrin lýsa,
I hæd þú á vængjum
Hvirfilvinda,
Fram þegar brunar
Og býdur jørdu:
Þig einann óttast,
Þig tilbidja;
Og þá náttúruna
Med nordanstormi
Þínum þókknast má
Þér audmýkja.
Allt mjøg dásamlegt
Er umhverfis!
Allt guddóms speki,
Og ædstum krapti
I øllu sénum
Øllum lýsir.
Einfaldir skarar,
En yndislega
Eru samblandnir
Ástúd medur.
Sameinud er gædska,
Sannri fegurd;

Sjálfur er eins skugginn,
Svo vart þess gjætir,
Sem dofnandi ljós
Deyi' ad skugga.
Svo vel samstemma
Sjest allt myndad,
Ad med umskiptum
Allt inntekur.
En þó madurinn
Opt um ráfar
Gálitill, skynlaust
Glápir á allt.
Verdur hann þín ekki
Var, né þekkir
Hønd sí-starfandi,
Sí-alvalda,
Í hríng sem hvirflar
Hljódum knøttum,
Verkar í adskildu
Undirdjúpi,
Og upp þadan frjófgum
Andar dømpum,
Blómgri sem um vor allt
Blessun dreifa.
Ráda dags hita,
Røduls geislar,
Uppheldis abla
Øllum skepnum
Og hradt framhrynda
Hvirfilvindum.
Þegar á víxl þessi
Þæg umskipti,
Færast áfram um
Fold gjørvalla,
Lífsins hvør ein hrærist
Lind af gledi!
A bid eg hlusti
Øll náttúran:
Himins und' musteris
Háu rjáfri,
Sál hvør lifandi
Samtaka verdi!
Samtaka prís og
Saung upphefji,
Alhljóma røddum
Andheitann saung!
Galid þeim blídt lóf
Þér golu-rómar!
Andi hvørs í ydar
Andar gusti;
Skírt hann vegsamid
Í skyggdri audn,
Eikur hvar á fjøllum,
Fám bifandi,
Skélfíng' hélgri fylla
Skyggda lundi.
Stormar! þér, sem látid
Sterkari róma

Felmtradri veröld,
Fjærri bløskra;
Þér, sem hana skékid,
Hátt upplyptid,
Hvínandi saungum
Ad himna bygd!
Lýsid snjallt hvørr ydur
Lét svo æda!
Undirtakid lof hans
Lindir allar!
Ydandi lækir!
Unnid þér mér,
Medan eg ígrunda
Mátt hans framar
Ydar lofgjørdar
Ad læra saungva.
Flugstraung, djúpu
Fljótin, vøtnin!
Og lygnari ár! sem
Um endilánga,
Velli dala leidid
Vætusøfnin;
Eins þú undrafull,
Adgreind veröld,
Hátignarlega
Haf veraldar!
Hljómid øllum dýrd hans
Dásamlega,
Hvørs alvøld røddin
Ydur øskra baud;
Bodum hásum hætta
Brimhljóds drunum!
Blómstur, grøs, aldin!
Balsam ydar
Dampskýum blandad
Blídt uppstígi
Honum til heidurs,
Hvørs sól skreytir
Ydur, en ylmun
Andi fyllir,
Fíngur voldugur
Fagur-pentar!
Lútid honum skógar!
Látid, akrar!
Gullintoppa veifa,
Og graslendur!
Hvískrandi lofgjørd
Hýrt innblásid
Haustyrkjara hvørs
Hjarta' og eyrum,
Heim þegar heldur
Und' heidum mána.
Þér, sem vørd haldid
Á himnum uppi,
Svæfdri jørd' yfir
Sín óvita,
Ljómandi klasar!
Ljóss mildustu

Glampid út geislum,
Guddóms Englar,
Á medan ýdar
Und' stjarn-himni
Sýngja fagurt lof
Á silfurhørpur.
Dýrdleg, þú mikla
Dags uppspretta,
Imind Skaparans
Ædst hér nedra!
Á hnøtt af hnetti,
Hafi lífsins,
Og allstadar gledi
Útstreymandi!
Hans láttu vegsemd,
Hvørn þinn geisla
Ná um aldir rita
Á náttúruna.
Heyrast þrumur druna!
Hljód sért verøld!
Og af lotníng full
Lútandi fram.
Ský hvørt medan skýi
Skírt vidkvedur
Himna lofsaung þann
Hátídlega.

Undir hann takid
Og endurjarmid[1]
Hálsar! og mosum
Huld bjørg fjalla!
Bauli ans undir
Bergmáls rómi
Dymmrøddudum med
Dalir allir!
Hann því, sá mikli
Hirdirinn rædur;
Hans skal milda ríki
Hradt til koma!
Upp bid eg vakni
Øll skóglendi!
Upp þau kyrji saung
Endalausann!
Dagur þá hvíldarlaus
Deyr og svæfir
Kvakandi verøld',
Kom þá fugla
Inndælastur allra
Og sættdillandi,
Næturgali kjær!
Nótt ad skémta;
Hún þá hlustar til
Henni kénndu

[1]) Hér meinast: ad ásamt hálsum og fjøllum, saudfénadur á þeim, og nautpeningur í dølunum, skuli, hvørt med edlilegum rómi þess, lofa Skaparann.

Um náð Guðs sýngja
Í nætur dymmu!
Og þér Foríngjar!
Fyrir hvørjum
Vyrdist allt svo brosleitt
Verk skøpunar.
Þér, hvørjir høfuð
Og hjarta eruð,
Og þó undir eins
Allra túnga!
Komið þér, þann mikla
Kórónið saung!
Byrji hann í borgum
Byrgdur miklum
Grúi manna stór!
Og gjørist lægri
Samróma røddum
Og raustu lángt=
Undirkvedandi
Al=skøpunar!
Skérið hvellt við
Þagnir
Hátíðlegar
Úr hreymi saungva
Hás=rómudum!
Eldur samblandinn,
Eins og sérhvørs
Upp má hvørn glæða,
Upp þar blossi
Sameginlegur
Saungva logi
Og hátignarlegur
Til himna Guðs!
Eður ef þér kjósið
Øllu heldúr,
Landbúa skuggann
Og í lundi hvørjum,
Musteri heilagt
Haldið vera;
Látið þá hljóðpípur
Hyrdaranna
Og møg frábærra
Meya saungva,
Hvíslandi Seraph
Og hørpur Skálda,
Sífeldt lof þar sýngja,
Sífeldt prísa
Árstíðanna Guð
Við Áraskipti!

Mig hvað áhrærir
Mér ef gleymist
Elskað efni það,
Ut hvørt springa
Blómstur um vorið
Eða bleikir lønd
Sumars geislinn glær,

Edur glóir haust,
Andagift skáldum
Innblásandi,
Edur uppris Vetur
I austri bløkku.
Mín skal þá túnga,
Málláus verda;
Imindan framar
Ekkért mála;
Frá gledi daudu hjarta,
Gleymast ad slá.
Forløg mér ef vísa
Til fjærstu randar
Af jørdu grænni,
Hvar jøtna sidir
Villtir æ drottna;
Eda vatna til,
Adur sem aldrei
Um var súngid.
Gulli fyrst hvar roda
Geislar sólar
Vid uppruna fjærstu
India fjøll;
Ellegar þeir loga
Vid undirgaungu
Atlants eyar um,
Er mér sama!
Fyrst Gud allstadar
Er mér nærri,
Allstadar fundinn,
Eydimørku
Allt eins um vída,
Og í stór-borga
Mannþraung mikilli,
Má þar vera
Gledi næg, hvar hann
Gledur lífi.
Þegar loks þeirri fram
Þokar stundu
Hátídlegu, sem
Mitt hulda flug
Vængjar komandi
Til veralda
Þá fús eg gégni;
Þar skal eg sýngja
Um nýa dásemd,
Med nýum krapti!
Hvørgi fæ eg farid
Ad finni' eg ei
Ást allt umhverfis
Allsherjar Guds,
Allt uplífgandi,
Øllum þessum,
Hnøttum sem vidheldur
Og hnatta sonum.
Hann leidir ætíd
Af øllu því,
Sem oss sýnist íllt

Sannarlegt gott;
Af því betra aptur,
Og æ betra,
Oendanlegri
Í framgaungu.
Af honum verd eg
Allur numinn
Sem frá sjálfum mér;
Af sjálfu ljósi
Oútmálandi
Ofsygn næsta.

Þögnin best afmálar!
Því skal eg þagna,
En hljódur hans ígrunda
Hátign og lof!

(Athugaſ: Fyrsta kvædid og þetta eru útløgd).

Saungur,

Frumkvedinn af Hra. **Doctore** og **Professore Juris**

M. H. Bornemann.

Undir sama lagi útlagdur af M. St.

(Sjá Klaustur Póst 1819 bls. 38 — 39.)

1.

Heill krýni þann hýrlyndi', er ann,
Hýreygt bros hvørs þokka má boda.
Sá gledi nærri og fjærri fann,
Fram tøfra hjá øllum þá kann,
Honum sjálf mót' um heiminn hún rann,
Hvar hann dvelur, þar má hana skoda.
Alla náttúrun' elskar því hann
Eins og fuglinn þá morguninn rodar.

2.

Heill fylgja þeim mannvini má,
  Manna hlut í kjörum sem tekur;
Heill, brædur alla hvørr elskar, á,
Því unnt honum fúsir þeir fá,
Vinur Himins og haudurs er sá,
  Honum medaumkan inndæli vekur;
Eins føgnud á ný finnur, þá
  Fyrir veg hans, er sorgina rekur.

3.

En sælastur allra sá er,
  Sanna dygd er í hjartanu rætir,
Hún honum orku almátts lér;
Hún andstreymis ánaud hann ver,
Því hann himin í brjósti þá ber,
  Býr í hjartanu sakleysis kjæti.
Med fridi og frelsi hann sjer
  Frór í von til ens eilífa sætis.

4.

Vertu gladlyndur, gódsinna, frí!
  Gjøri þrennt þad í eining þig hresða!
Algjædskan þig adstodar því
Ef gladur ert, godsinna, frí
Hjarta samtaki' og anda þíns í
  Alheims sála þín líkist vid þessa.
Annars heims þú ert algjørr og frí,
  En í daudanum lísid munt blessa!

Sumarið 1819[1].

(Sjá Klausturpóst 1819 bls. 65 — 68.)

1.

Bjart ljós og blída, burt úr landi hratt
Nótt, kulda, kvída; kápan hvíta datt
Meyr af fold og fjøllum; fèll í gufu þýð;
Leyst af lá og vøllum, leid í himin-víd.
Púngad hæda frjófgun flaut
Flódid gæda' í módur skaut.
Skiptin klæda skreyta laut,
Skóg og fjalla hlíd.

2.

Líf grær med grænni, grund og bótin kífs.
Vaknadir vænni, vyrdast skarar lífs.
Um jørd alla sveyma, ædsta prísa þann
Hárra himin geyma, og heima Stjórnarann,
Lífs sem gledi unna øld
Og ótal rédi sképna fjøld.
Hans um kvedi háleit vøld
Hug og dug sá fann!

3.

Ný-sumars sunna, sjest upprunnin blíd.

[1]) Fyrir frekum 20 árum sídan, fagnadi eg Sumarkomu, 1798, med Kvædinu: Var-Sólin þá í áttum øllum, etc. er stendur fyrst í Gamans og Alvøru fyrra Hefti; en nú aptur undir enn algengara lagi, sem máské gjøra megi þetta Kvædi jafnmedtækilegt. M. St.

Bjargræda brunna, býdur opna lýd'
Fagurbúin blóma, birtist jørdin fríd,
Røduls lítum ljóma, loga' um grund og hlíd
Gullin-hoklar glóa' um fjøll.
Glitra jøklar. Hverfa trøll.
Mæda hrøklast undan øll.
Er hér gledi tíd!

4.

Sæt-róma sýngja, Svanir vøtnum á.
Otal umkríngja, er vort land ad sjá
Fugla, ofs ad færa, fidur, egg og dún;
Hreidrum veru væra, velja um bæ og tún;
Kríu, Spóva, Ædur, Önd,
Ut um mó; vid flædarstrønd.
Bjargfugl, Lóa løgin vønd
Leika' um keika brún.

5.

Lomb, Kálfar leika, lífleg grundum á.
Hross, Folold feykja, foldar ryki hjá.
Ær og Baulur bera, brunn í mjólkur-fekk'.
Hún mun hollust vera, og heima blessan þekk.
Jórar freyda, fljótt, sem reid
Fljúga heidar yfir á skeid.
Í búa hreidur bót vid neyd
Og bjørgin mørg því gékk.

6.

Hás blástur Svala, hvirflast vødum í.
Vel vitum ala, Vatna-silúng mý.

Fiska flædar-brúna, fjøld um midin vód;
Kneri byrdum búna, báta Selur hlód.
Hvín í orfum lipur ljár.
Laxa-torfur skvetta' upp ár.
Hvørt sem horfum inndælt ár
Audnan baud ofs gód.

7.

Ur Vetrar inni, allt á kreik sér brá,
Svo Sumars kynni, sedjast gædum fá.
Svo med Sumar-størfum, safnist forda gnótt:
Í Vetrar þúngum þørfum, þjód ad verdi rótt.
Hátt upp stelast Skaut um ský
Skipa; felast mørg þeim í.
Kaup ei véli farma frí,
Svo felli hrellíng brótt.

8.

Allt gledur annad; en þá sturla nær,
Hvad bygdum bannad, bjargar heillir fær,
Drekkjum, Brædur! bøli, brádt svo hugg-
umst vær,
Allir í tæru Øli, Anægd vifs þar grær.
Sumars fengin sendíng ný,
Svanna' og Drengi kjæti því!
Sér uppþreyngi þokk um ský
Med þjódar ódi skjær!

Nýárs = Kvedja 1820.

(Sjá Klaustur Póst sama ár bls. 1—2.)

1.

Í midnættis myrkvum geymi,
Margt eitt Árid Sunna fól;
Blísíd søgu birtir heimi,
Bøl og heill, sem lidid ól.
Fari þad vel! þess søknum síst,
Sorg því gledi meingud víst,
Sérhvørt Ár mun sannast lýdum;
Sæld armædu vafin tídum.

2.

Úr fadmi Tídar føgur Súnna,
Fljótt uppreis med Ár á ný,
Ljóssins blída, ils ad unna,
Allt uppljómar haudrid því;
lángri dymmu léttir frá;
Líf og frjófgun kveikja má;
Heim um vídann blessun breidir,
Bitrum kvída ver og eydir.

3.

Til heimkynna vorra vísi,
Velferd, gledi Árid nýtt!
Hvørr ad sinna hagsæld prísi,
Haudur med sé gróda skrýdt;
Leidi ad strendum Unnar aud;

Ur graslendum Sunna braud;
Lífsins grúa lífs ágæti,
Lands innbúa heill svo kjæti.

4.

Fríófgun Vetur foldu búi,
Fríðki Voríd blóminn skjótt;
Yndi Sumars ad oss snúi;
Auki Haustid forda gnótt;
Gjørvallt Árid sjør og frid
Frami, heillir ánægd vid,
Lønd og Borg vors Kóngs umkríngi,
Kénníng, Vøld og Dóma hríngi!

5.

Góðra Menta ljósid leidi,
Lukku veg svo røtum á;
Dygd best hentar gáng þar greidi,
Gæfu þegar stundum ná!
Lidid, þøkkum! Árid er;
Annars smøkkum gengid vér;
Yndis heppnum allra Fadir,
Ann mannsképnum — Verum gladir!

Fyrsti Sumardagur 1820.

(Sjá Klaustur Póst sama ár bls. 75.)

Veik burt effti Vetrardagur
Vor svo kjæti Menn og Víf.
Runninn Sumars fyrsti fagur,

Fjöll gull-rodar kveikir líf,
Farðú, mildi Vetur! vel!
Von af þér eg glædast tel:
Ad fáir snúid foldar boda
Frjóst í Sumar, gróda bodad.

Æsku-Vor oss undirbúi
Ungdóms gjæfu Sumar blídt.
Manndóms Haust ad mønnum snúi
Mæti lífs, af dádum prýdt.
Veki Elli-Vetur frid,
Von, minníngu hinna vid:
Æfi-Vetur eptir skoda
Eilíft Vor í Morgun-roda!
(eda svona, ef heldur þóknast).
Eptir hrídir Æfi skoda
Eilífs blídu Morgun-roda!

Þjód-Saungur
Hjálmars á Bjargi.
(Sjá Hjálmar á Bjargi bls. 147—8.)

Lagid: Eldgamla Ísa-fold.

1.

Heill grær á hvørri jørd,
Hvar grædum lód og hjørd,
Kál, Alnir, Kýr!
Hvar eining blessar bú,

Hvar Børn, Vøld, Fedur, Hjú
Gud dýrka dygdum trú,
Drótt forsjál býr!

2.

Heill og jafn hródur Stétt
Hvørri, sem skyldu rétt
Gaum fúsann gaf!
Hvar Kénning holl er þjód;
Hvar Løgsøgn rædur gód;
Hvar Lækning léttir fród
Lífs meinum af!

3.

Heill grær vid hvør ein størf,
Húss-idn og abla, þørf
Løndum og lýd!
Hvar Verdslan vidrétt fær
Velgengni, Ment er kjær,
Ást, heidur, orku ljær
Eindrægnin blíd!

4.

Kóng, Valdstjórn, Kénnistétt,
Kristinndóm, Løg og Rétt,
Hollt Lækna lid,
Kaupverdslun, Bændur, Bú,
Børn, Mentir, Dygda-hjú,
Gud bidjum blessa nú!
Bygd heill og frid!

Grasa-Sorg Muna eptir Lychnis[1]

árid 1805.

(Sjá Klaustur Póst 1820 bls. 125—6.)

1.

Glóir sunna, glampa speiglar vatna,
Glitra jøklar, ljómar foldar kinn;
Angurs-mein samt ei vill Muna batna,
Allt um bústad dapurt lítur sinn.
Ei par skémtir ótal fugla kvakid,
Arga hrafnar sorgar org um þakid;
Raunir optar reisug fylla slot,
Reynist gledin vissar byggja kot.

2.

Breidir Flora[2] blómleg tjøld um velli,
Býdur veitslu mønnum jafnt og fé;
Ei sú kjætir, en þad tídum hrellir,
Ad Kjærminna[3] horfid blómid sé.
Ofan hlídar Muni vill sér velta,
Veróníku[4] leita — mæddur elta
Unnar-plontu[5] — er hún hér? ónei!
Engin þvílík finnst hér: Gleym mér ei.

---

[1]) *Lychnis* heitir fogur jurt, sem grær hér i landi. *Lychnis alpina* fær nøfnin: Augnfró, Kveisugras, Unnarjurt, og er med rósraudu blómstri, nokkud spipudu Géldíngahnappa eda Gull-in-toppn. [2]) Blómusturgydjan, nefnd *Flora*. [3]) Nefnist og: Gleymdu mér ekki, sjá Klpóst 1820, bls. 59. [4]) Veróníka, falleg jurt, á Íslendsku: Ærnprís, sjá samastadar bls. 57. [5]) Unnar-planta (*Lychnis*).

3.

Sýngur fugla sveit um mar og bakka,
Sérhvør sképna rómar gledi prís.
Einn þó Muni ángurs bikar smakkar,
Unan hvarf úr Gardars Paradís[6]
Lychnis hjá hans lífsins yndi dvelur;
Lychnis frá — sig gjørvallt Muna felur;
Lychnis blómstra lengst mun heita val,
Lychnis søknud ávallt Muna skal.

4.

Merkis = jurta minníng jørdu ofar
Muna þegar engin gledja má,
En hans moldir undir grøsum sofa,
Ástkjær Lychnis! blómstra þú þeim hjá!
Pár Kjærminni láttu hjá þér lifa,
Legstad hans þín úda tár á skrifa:
„Veróníka vefja Muna bed,
„Vicia cracca[7], gódri Lychnis med."

Í eptirlátnum skjølum, sál. Conf: M. St., er uppkast til þessa kvædis med hans handarriti og þetta ritad á bladid: *NB.* Þetta kvædi er til villu inskriberad „Innsendt" undirritad *H.*, en orkt af M. St.

---

[6]) Gardar fann einna fyrstur Ísland, og lofadi mjøg landid.
[7]) Umfedmíngsgras, Flækja, (sjá Klpóst 1820, bls. 38), prýdileg jurt, med bláliraudum og raudum blómstrum.

Vetur og Vor.

(Sjá Klausturpóst 1821 bls. 61—2.)

Lágið: Nyd Livets korte Morgenrøde.

1.

Følnar á Haustum foldar blómi;
Fellur á Vetrum skógar lauf;
Svørtum hylst kløkkum sunnu ljómi;
Samt fyrir geislum jelin rauf;
:,: Sig orma, dýra, fugla fjøld
Felur, en jørdin blundar køld. :,:

2.

Sér velur skjól og Vetrar inni,
Værdar þurfandi lífsins sveit.
Náttúran þøgul njóta minnir,
nætur láng = dægra vórn um reit,
:,: Hvíld eptir Sumars þyggja þráut,
Þrótt lénar daudans bródurs skaut. :,:

3.

Þá Vorid birtu foldu færir,
Frjófgun, il, skrúda, nýa dád,
Uppýngdu lífi allt sig hrærir
Um lopt og vøtn, en fyllir láð.
:,: Ur dupti risinn ormur þá
Upp sér til skýa lypta má. :,:

4.

Þá moldin lífgud býst í blóma,

Byggir lífs fjørið jarðar hríng,
Vaknaðra skara raddir róma
Ráðanda lofgjørð allt um kríng.
:,: Náttúran kveður undir øll;
Ansa bergmálum hamrar, fjøll. :,:

5.

Svo Sumar-blómið lífs hjá líða,
Svo lífs á Hausti følna má.
Svo vísnan þess á Vetri blíða
Værð géfa; birtast fegra, þá
:,: Vor eilíft hvíldann vekur lýð.
Vort þegar launast sigri stríð. :,:

6.

Þá, Faðir! skyn rétt þyggjum dæma,
Það nú í dymmu grillum vér,
Því bikar sorga-blands að tæma
Baudst oss og æfast 'raunum hér.
:,: Þá, fyrir lífið lént á jørð,
Lofar þig hennar sælli hjørð. :,:

Veturinn 1821—2 og Vor-batinn 1822.

(Sjá Klaustur Póst 1822 bls. 57—9.)

Lag: Guð, sem er yfir Guðum hæðri.

1. „Skal Sumar lengi happi hrósa, sér
„hroka frekt og drembið glósa, útlægur Norð-
„ri úr eg sé?" Svo Vetur mælti þykkju-þúng-

ur, þegar af hitum Jøklar sprúngu, skrælduſt nýlega fold og fé.

2. Hann gramur Nordra fór ad finna, „minn „Fadir! blídur Sumars vinna, Son ſtoda „þinn!" hann sárann bad. „Vold þess álik ef „vara lengi, Veturinn hót ei aktar mengi, „gis okkar nofnum gjorir ad."

3. Upp Nordri reis med biſtu bragdi, „ber þig vel, Sonur!" grettinn sagdi, „þig skal ei Sum„ar gabba grand!" — Síns hjólgadds Jøklum hálfum velti, haf sitt ofaní — køldu belti, umspenntu þeir hálft Jsaland.

4. Þeir brádt af Sumars skykkju skéldu, skósída rønd, en blóm gjør = felldu, svo lángt, sem Nordra nádu vøld; þad fólu dýngjum feykna snjóa, sem frørna læſtu sképnum móa, bønnudu fleſtar bjargir øld.

5. Þeir bundu Jøkul hørdum hlekkjum, hardt nær fimmtíu' af veida = snekkjum, Kaupførum vørdu veg ad grund. Þá knerir skéllum þeirra sprúngu, þjakadir Farmenn lofgjørd súngu, lífgjøf á víxl og lausnar = ſtund[1].

6. Þeim vannſt bú = smala fjøld ad fella, þá frerin leyndi bygdum hella, slígadi nokkur bændaból; kvikſetti fólk í kofum inni, med kvøl hvar andrúm glugga finni, þó skíma nædi seint af sól.

[1]) Bædi þeir, sem lífs komuſt af til lands og hinir, sem leyſtuſt frá lífsins mædum.

7. Þá Vetur leit að þetta grandið, aðþrengði Norður-Ástur-landi, en Sumar hinn blíðu bjó; sókt' hann úr Eóls sydra veldi[1], sjálfann Vúlkan að kinda eldi, og Eólum að eyða ró.

8. Ey-fjalla-Jøklum í hinn kveikti, eldglæringum og sindri feykti; Eólus fast úr belgjum blés. Rót gjørði hafs, ís-rendi jarðir, Rán svalg, en kjæfðu byljir harðir, fólk og fénað við ná-gjørn nes.

9. Um hældist Vetur: „á! mun strokin, í „þretum mínum burt øll fokin, blómgan „Sumars og blessan hér!". — Ansaði Vorið: „eg skal taka, óðara fyrir gort þitt skaka, því „Mundilfari[2] með oss fer."

10. Hann fylgði því, sá fagur-eygði, sér felur í hradt Vetur smeygði, því fékk ei staðist fegurð hans; klakaðri skykkju fold af fleygði, fénaður vonar hálsinn teygði, bjørg að gésinni lífgaðs lands.

11. Græn lønd í Haustsins búin blóma, birtust uppprísin dýrð þess róma, þeim hollt sem valdi Vetrar skjól. Ný-þegnu frelsi land skal lýsa, og lífs innbúar stjórn hans prísa, sem bauð þeim skína blíða sól.

12. Hann lauk upp hafsins byrgða brunni, gaf

---

[1]) Frá Eólisku eður Lípara-Eyunum við Valland, hvar mjøg svo stormasamt er, og nokkrar þeirra gjósa eldi. Því søgðu þeir Gømlu *Vulcanum* eður Eldanna — og *Æolum* eður Vindanna — Guði hafa þar aðsetur. (Sjá Klaustur pósti 1821, bls. 34). [2]) Svo nefnist hér Sólin, eptir Feður hennar í Eddu.

blessun ríka lands ad grunni, dýrmætann sendi arð og auð. Hann ótal Skarar haudri ofar, Hann djúps og Jardar búar lofa, fyrir líf, frelsi, bjørg og brauð.

Sumar-koma 1823.

(Sjá Klaustur Póst 1823. bls. 75 – 6.)

Lag: Vær du vort Selskabs Skyts Gudinde.

1.

Velkominn sért oss vænn og fagur,
Velkominn Ísa-bygdir í,
Sæll, nýr upprunninn Sumar-dagur!
Svørt vetrar burt ad leida ský.
:,: Hvørr þinni komu fagna fer,
Fjørs væntir, yndis, lids af þér! :,:

2.

Kom, rósa-fíngrum fjøll ad gylla
Og frjófgun sá um jardar skaut.
Blóm-skrauti nýu Flóru fylla.
Fjall-lendi, dali, háls og laut.
:,: Vek fjør úr doda, ylm med il
Svo endurlífgist gledi til :,:

3.

Kom, til hlýinda kjælu' ad snúa,
Kol-døkkri árs í ljósa-tíd,
Lífs skørum yndi undirbúa,

En starfa þrek og gjæfu lýð.
;,; Svo blessi nægta blómlegt horn,
Hvørn bygda landsins kimann vorn. ;,;

4.

Kom, fredins svardar klaka bræda
Og kveikja flug um vatna belg,
Lát Jøkla fram um ýdur æda
Í unnar grøf og hylja svelg,
;,; Fjøld lara svæfast fossa nid,
Svo fángist silfrud gildrur vid. ;,;

5.

Kom, fold í grænann klæda skrúda
Og kot gull = ofin breytt med glitj
Sól = geislum mála' um grátinn úda
Regns glæstu boga fagrann lit.
;,; Menn, fénad, orma, fugla, dýr,
Lát finna sæld í landi býr. ;,;

6.

Kom, heims frá skauti híngad leida
Ur hafs afgrunni daglegt braud,
Um flædar strønd og bygdir breida
Bjargræda forda, lán og aud.
;,; Hvørr vøgu = þúngur verdi knør,
Vel þó reid = fara' í gjæfu før. ;,;

7.

Kom, vetrar þogn í vorsins kvaka
Vel hljóm ad hefja fugla klid.
Oll kletta hvolf lát endurtaka

Om gauls og jarma bergmál vid.
:,: En fjadra-skara', um land og lá,
Løg fagur-rómum kénndu slá. :,:

8.

Velkomid Sumar! eldum eyda
J Austur-Jokla voda stó;
Og balsam værdar best ad leida
J brjóst, hvørs týndu sorgir ró!
:,: Velkomid, vorn ad hressa hug,
Heill þín oss auki fjør og dug! :,:

Ara-skiptin 1824.

(Sjá Klaustur Póst 1824 bls. 1 — 2.)

Lag: Skilt fra dig ved Bjerge, Bølge, Dale.

1.

Allt umveltist, ár og dagar hverfa,
Elding likt, i Tidar Módur-skaut.
Hvad mun stadfast hnatta milli kérfa?
:,: Hvad á jørd, um vøtnin, hædir, laut? :,:

2.

Hnettir myndast, hjadna, døkkna Sólir,
Høf og Jøklar eyda, stipta bygd,
Lengi sól upp ljómar Nordurs bólin,
:,: Lengi nótt þar eykur búum hrigd. :,:

3.

Sól um rása sýnist hvelfdann boga,
Sín að lækka, síðan hækka stig.
Eptir þessum allt á jördu toga,
:,: Elta býður dái' og fjöri sig. :,:

4.

Sjá! hún lækkar, sig að mestu felur,
Sérhvað dofnar, fölnar, deyr eða flýr.
Að hún stígur aptur, von þá elur,
:,: Allt úr dái veki, lífgi hír. :,:

5.

Allt hér líkist einum Sólar-degi,
Aldur jarðar, gróði, líf og tíð;
Upphaf Morgun, æsku, Vor, eg segi,
:,: En Hádegið, manndóm, Sumar, blíð. :,:

6.

Elli Kvöld, en endir Nótt og Vetur,
Ára-skipti Sólhvarfs dimma skeið,
Værða stund allt undir búi betur,
:,: Blíðann morgunroða, líf frá deyð. :,:

7.

Eldast sólir, alda slitna raðir,
Allt til betri skipta hraðar för.
Þú, einn samur, góði Guð, Alfaðir!
:,: Gefur heillir, skamtar Ár og fjör. :,:

Ný-árid 1825.

(Sjá Klaustur Póst 1825 bls. 1 — 2.)

1.

Enn, ó Fadir! eitt til margra hinna
Ar hagsælda lagt, oss gafstú finna
Um vorn Hólma gnóttin gæda slaut.
Lof þér hrærdir líss herskarar inna,
Lán fyrir allt og gætslu sképna þinna,
Undirtaka hædir, lá og laut.

2.

Þeim þú beiskann bikar af ad súpa
Býdur, þínu tignar veldi krjúpa
Ber og una þinn vid skenktann skamt;
Huggunar lát dropa nokkra drjúpa,
Drykk í þann, svo hjartad styrkist gljúpa,
Sætt ad verdi hvad þeim reyníst rammt.

3.

Líss hvar stundum eigum fleirum eyda,
Adstod þína vyrdst oss senda greida
Gott ad stunda, gagnast brædrum vel;
Þjódar heill og þinn út prísinn breida.
Þín oss máttug Födur-hønd mun leida
Ohult gégnum hættu, líf og hel.

4.

Best þú manna breiskleik vægd munt sýna;
Bernsku vora lát ei þinni týna

Nád, en vitkast, svo hún þóknist þér!
Blessa Kónginn, bygdir, fólk! lát þína
Blída mildi land vort yfir skína
Sérhvørt ár á medan líf þú lér!

(Kvædi þetta er hér prentad eptir Klaustur Pósti-
num, þó var þad eigi upphaflega kvedid
svo, heldur þannig:)

1.

Enn, ó Fadir! eitt til daga minna
Arid sorga lagt mér baudstu finna,
Fyrr enn módur falla má í skaut;
Nær skal hérvist hladin raunum linna?
Himins géfast frid og umbun vinna?
Nær øll mæda grafar løgd í laut?

2.

Þú mér bikar beiskann af ad súpa
Baudst, eg þínu tignar-veldi krjúpa
Vil og una þinn vid skenktann skamt;
Huggunar lát dropa nokkra drjúpa
Drykk í þann, svo hjartad styrkist gljúpa,
Sætt ad verdi hvad nú reynist rammt!

3.

Lífs hvar stundum á eg fleirum eyda
Adstód þína lát mig finna greida,
Gott ad stunda, gagnast brædrum vel,
Þarmed gæfu þér til lofs útbreida,

Þín mig vyrdist fødur-hønd ad leida,
Mæddann styrkja heim þá kallar hel.

4.

Best þú manna breiskleik vægd kannt sýna;
Bernsku vora lát ei þinni týna
Náð, en vitkast svo ad þóknist þér.
Blessa landid, børn, ætt, vini mína,
Blídt þitt auglit lát oss yfirskína
Sérhvørt ár, á medan líf þú ljer.

Lofsaungur
vid lok
fyrsta Fjórdúngs 19du Krists-aldar,
þann 1ta Janúar. 1826.

(Sjá Klaustur Póst sama ár bls. 1—3.)

Lag: Norrig vor Moder bedaget af Ælde.

1.

Lof sýngid Drottni, þér lífsins herskarar!
Lofi þann Jardbúar fagnandi raust,
Tilfellum ára og aldanna fara
Øllum, sem stýrir! — hans miskun er traust.
Vorum med hnetti þó velti fram aldir,
Vodalegt, ólgandi tímans um haf,
Nordbúar leidsøgu Forsjónar faldir,
Farsælir komast þeim hættunum af.

2.

Ofþjokud lengi þó andvarpi løndin,
Alda-laung þeirra þó seint heyrist kvein,
Líknar þeim réttist í hæfa tíd høndin,
Hún grædir þjódanna lángvinnu mein.
Herji þau sóttir, strídsbál eda blossi,
Í blódi þó drekkist, en bygd gjørist aud,
Bætir þad fridarins brádlega hnossid
Bøndum úr leystum af þúngbærri naud.

3.

Birtist jørd aptur í blómfegra standi,
Blessud af Forsjón, sem gjædskurik, vís,
Ljós gaf í mirkrid, en leysti frá grandi,
Leidum úr fallinna býr Paradís.
Heims nýum álfum og ókunnum løndum
Í þoku skýldum bjørt rennur upp sól,
Frjáls þegar upplypta fagnandi høndum,
Frelsinu grundvalla ríkjandi stól.

4.

Gud! þínu lýtur allt veglega veldi,
Vid þína bendíngu slokknar hvør sól,
Nýar eins tendrast af almættis eldi,
Um hvørjar veraldir snúast, sem hjól.
Fjøllin þú skékur og fellir ad velli,
Framlyptir nýum med eldum úr sjó;
Í ryk þau falla loks rambandi' af elli.
Regindjúp hylja má bygdanna stó.

5.

Skélfur jørd sársjúk, úr eldheitum idrum

Uppkøst af brádnudum hraunsteyppum fær,
Sem grafa bygdir; af geysi stórvidrum
Gnýr þegar lifendum skélfingar fær,
Þú ert vor Fadir og þanninn burtleidir
Þýngri mannraunir frá Jardbúa lód,
Farsæld enn meiri svo foldu tilreidir,
Fullkomnun ædri. — Þín stjórn er oss gód!

6.

Dramblátum hrindir þú drottnum úr stólum,
Í dupt þeirra kórónum feykir og prakt.
Ný skapar veldin í nýum heimsbólum,
Nýtt lénar þjóðudum frelsid og makt.
Ljós þitt um dymmuna skjært tekur skína,
Skodast þú náttúru dásemdum í;
Fridur og heill prísa fødur-stjórn þína,
Fagnadar lofgjørd því nemi vid ský:

7.

Lof sýngid Drottni, þér lífsins heiskarar!
Lofi þann Jardbúar hvellandi raust,
Tilfellum ára og aldanna fara,
Öllum, sem stýrir, hans forsjón er traust!
Hann vorum nordlæga Hólma ei gleymir;
Hann næga forsorgun lénar og frid.
Hann vor frá sóttum og hardrétti geymir;
Hann gamla Snjálandi veita mun lid.

Smá-kvædi og Vísur[1]

Yfir Prentstofu dyrum (1795).

(Sjá Tídindin 1795 bls. 173—4.)

1.

Jómfrú er hér inni
    Ein af Menta-Gydju
        Dætrum dæileg.
Sú er opt ad finni
    Sí-glediandi ydju
        Ljóss ad leidá' á veg.
Hennar geísla hafa mirkrin flúid,
Hún á rétta leid fær viltum snúid,
Hún hefir mørgum heillir andar búid,
Hennar rádum, virdta Brædur! trúid.

2.

Mann-vits meistara-stykki,
    Af mønnum fúsa skilid
        Eru' og gódvild á.
Er því ei í skikki,
    Inn ad strax í bili
        Vadir, Víf ad sjá;
Vin framandi! Leysis-gjald fyrst láttu
Lystugt klíngja, mannlyndis ad háttum!

---

[1]) Ennþótt aldurs-rød kvædanna sé fylgt í bók þessari, þótti samt henta ad knýta smá-kvædum og vísum aptanvid hin meiri kvædin í hvorjum flokki, en svo er aptur hinum minni radad eptir aldri.

Húsrádendum sóma sýna áttu,
Svo allt skoda, á engu taka máttu.

Tileinkun framanvid Vinagledi 1797.

(Sjá Vinagledi sama ár bls. 3 — 4.)

Veri Vinagledi vænum Bændamönnum
Eignud Íslands,
Sem med glødu gédi géfa fródleik sønnum
Heidur, hylli, ans!
Hún Ljoss-vinum holla skémtun ljái,
Hyggindá þeir tign og notin sjái,
Heilrædanna í Vinagledi gái,
Gjæfu, þakkir, sæmd ad launum fái!

Aumingjans Tár.

(útl. sjá Vinagledi bls. 245.)

Lagid: Gud, sem er yfir Gudum hedri.

Tár, sem þeigjandi fram hér fljóta,
Finn eg verdugri heidurs njóta,
Enn hins adkeyptu hefd og stand; :,:
Miskunarlaus þá lík hér liggur,
En líkn vid dóm ei finnur hriggur, :,:
Hvad stodar gull, ætt, hefd? ei grand!

Kvædis-brot.

(Utl. fjá Klaustur Póst 1818 bls. 30 — 31.)

Heppinn er sá, hvørs óſk óg önn,
    Odals sneidar af merkjum bindst,
Á egin lód, ánægja sønn,
    Uppheldis lopt ad draga finnst.
Málnyta hvørjum mjólk, en lønd
    Midla forsorgun, skrúda hjørd;
Skógur á sumrum skýlir, hønd
    Skér vetrar eldum brand úr jørd.
Sæll! hvørr í þægri reyndi ró,
    Renna fram daga, stundir, ár,
Heilsugódur og hugrór bjó,
    Harmur um dag ei vætti brár.
Holl værd um nætur, hvíld og størf
    Og hressíng blønduð veittist þæg,
Vid flekklaust líf, hvørs þekk var þørf
    Þar med ígrundan jøfn og næg.
Svo dulinn lifa, óſk mín er,
    Osyrgdur verøld' hverſa þygg,
Bautasteinn enginn birti hér,
    Byrgdur í fold, hvar nár eg ligg.

* * * *

Vísur yfir kyrkjugardshlidi í Longtown.

(Utl. sjá Klaustur Póst 1819 bls. 31.

1.

Vort líf er dagur veitsluferdar,
Vart ná í skattinn sumir menn;
Adrir, sem middags vænta verdar,
Vom fylla gráb'gann margir senn;
Eptir kvøldverd' ef einhvørr beid,
Ossaddur strax í bólid skreid.

2.

Þess verdur skuldin þýngst ad gjalda,
Þeim til midnættis drolla gafst,
Og reikníng tímans réttann halda,
Rædu og gagns, sem ad var hafst;
Í herbergi skémmst sá heimsins finnst,
Hefir sem skuld ad gjalda minnst.

S t a k a.

(Utl. Klaustur Póst 1819 bls. 86.)

Sá árla fer hátta, en árla upprís,
Audmadur verdur og hraustur og vís.

G á t u r.

(Sjá Klaustur Póst 1820 bls. 46 — 7.)

1. Hrapadi' eg þó úr himni nidur, af haudri risinn

samt eg er. Lífs engin hrund míns hørunds vidur, hreinleika fá mun jafnad sér. Eg líkum Engla ljóma nœ, med léttleik fjadra skundad fæ.

2. Þúngur eg verd, ef þjappast saman, þoku-leitt set upp yfirbragd; þó sýnist heill og hreinn í framan, hef' eg — sem margt eitt limsku flagd — fáráda opt í flár innleidt, farendur svika gildru veidt.

3. Mitt útlit þó í mørgu sannar, minn upp-runi frá himnum er; en veiti saurugt samlag grann-ar, sódalegt þess eg markid ber. Sóstur á víxl For-eldri kann, forma, sem þetta jód sitt vann.

---

1. Horfi' eg í bjart eda húmid, hálfblindann mig kalla'; undan birtu best, sje í sérhvørt rúmid, svo eg heppnast alla, fljótast mála' og mest. Þess opt beidist mikill grúi manna, mér þad tídum vitrir, gódir banna; málverk trúast mitt þeim vyrdist sanna, mold þeir séu' og skuggi — lítid annad.

2. Ad mér hrundir hænast, held eg mín sé lukka, þad eg smjadra þeim. Tel hvørt vísid vænast, vid-bjódslegri skrukka, þó sé hvørgi' um heim. Afgud narra er eg og þótta-gikkja, af þeim hópar mig á góna flykkjast; bretta, teygja brýr og munn eda rykkja, búkinn sveigja, stundum reygja' og lykkja.

3. Fyrir mér fól ef stendur, fáum hyggnu ansi, gégna finnst hann fœr, fettir høfud og hendur, heyrnar numinn sansi, sem hálf ordinn ær. J augsýn manna kolla-kinks og hnikki, kurteys hót vid mál-

verk sitt og stykki, temur hann sér, þau sáum gjøra gikki, geymir stundum mig hans spari fikki.

4. Held eg drambi hafir, hvørjum þeim ad drótta, sem líkt sannar þér. Ytra — eins og grafir — álit kýs — af þótta, ófrínn innra er. Hégómleik þann vyrdar sjá og víta, vilji blakkir telja sig mjall-hvíta, og mis-sýnum málverk á svo líta, mjøg því tregir fundi mína slíta.

(Fyrri gátan: Snjór; hin sídari Speigill.)

Segurd manna fánýt.

(Utl. sjá Hjálmar á Bjargi bls. 93.)

Hvad er blómi hørunds litar, manns
Húgar rósemd vid og eining blída?
Hvad er geisli hvarma-ljóssins fríða
Hógværd mót, er sídugt býdur ans?
Vaxtar, álits, vidmóts yndi má
Ekkért jafnt vid orda' og sída finna;
Svart hin í fyrstu hjartad vinna,
En samt þessi ein því haldid fá.

Framan vid 3ja Árgáng Klaustur Pósts.

Hér med Póstgángan þridja þraut,
Þøkk hafi hvørr, sem før mér greiddi!
Ei nirfils-dyrum aptur skaut,
Innkoma mig og gista beiddi;

Í fjórda sinn' eg sá mun rølta
  Með fróðleg Søfn við kjør álík,
Og hraður fleirstra til þá tølta,
  Sem tigna letrin byggju-rík.

Almúgastéttin.

(Útl. frá Klaustur Póst 1821 bls. 155.)

Pó blómgist Drottnar, biltist vøldum fjær,
Blær þessa skóp og reist upp nýa fær.
  En eydist landsins sæmd, Almúga-stétt,
  Pann ei fá missir Aldir bætt né rétt.

Staka.

(Útl. frá Klaustur Póst 1821 bls. 166.)

Á Arnar-vængjum hátt øll hrøsun fer;
Hvør manndáð deyr, og dygð þá unnin er.

Framtíðin.

(Útl. frá Klaustur Póst 1825 bls. 2.)

Undarleg tøfran! enginn kýs,
  Aptur renna lífs farið skeið;
Ánægja hvørr, að verdi vís,
  Vonar á því, sem eptir beið.

Annar Flokkur.

Vina-kvædi og Lukku-óskir.

Velkoman 1797,

til Geirs Biskups Vídalíns.

(Sjá Gaman og Alvöru *I.* ꝧ. bls. 10 — 12.)

Lagid er: Fryd dig ved Livet.

Saung-kór:

Blíd gjæfan beri
  Biskupinn hvar sem fer!
Velkominn veri
  Vídalín hér!

*** *** ***

1.

Lands missir Fadir mildur sá
Pá mætann Doctor syrgdi ná;
  Hann baud: nú sútin sefist þín
  Pér sendi' eg Vídalín!
Kór: Blíd gjæfan beri etc.

2.

Hvad! mun uppstíginn moldu úr
Jón Meistari, Lands Hyrdir trúr?
Nei, andleg hyrdi' um efnin þín
Geir, annar Vídalín.
Kór: Blíd gjæfan beri etc.

3

Hann gladir þøkkum géfid hnoss,
Hann gledja skal og fræda oss.
Sá ljós í dimmu leida inn
Skal lærdi Biskupinn.
Kór: Blíd gjæfan beri etc.

4.

Hann Klerka vernda og Kirkjur skal
Og Kristinndóm og Hospítal.
Hann kénnslu skóla, er komst á hlíd,
Skal képpa' ad rétta vid.
Kór: Blíd gjæfan beri etc.

5.

Hann fróma stoda fátækt skal,
Dygd frama, stunda Gáfna-val;
Í heidri Løgin halda sett
Og hvørjum skipa Rétt.
Kór: Blíd gjæfan beri etc.

6.

Farsældin búi hans vid hlíd,
Og heillum krýni Valmennid,
Uns mettur daga, heidri hár

Hann heim fer silfur-grár!
Rór: Blíd gjæfan beri etc.

Kvædi

Eptir útkomu Póstskips 1820.
(Sjá Klaustur Póst 1820. bls. 30 — 31.)

Lag: Hver Glædens Ven.

1.

Nid-myrkurs nótt, nýkominn hrekur dagur,
Lángnætti ljótt, ljómandi himin fagur!
Skruggótt og byljótt ef garra-jel gein,
Gremjan ef ángradi svarta,
Blídur en rødullinn brádlega skein,
Byggja tók gledin vort hjarta.

2.

Sem vid gott Vor, má vetrar harkan rýma,
Svo frekju spor, vid sælli hverfa tíma;
Bjørg eyda skorti; en bæta úr stygd
Bodskapur gladværdar meiri;
Póstskipid þenna nú baud vorri bygd,
Brædur! þann fagnandi heyrid!

3.

Ædst Íslands, er valdid Moltke fengid,
Eins hugvit Hans, og hjarta gledur meingid.

Réttsýni, góðsemd þeim Ljúflingi lér
Lofstýr, sem veglegur dafni!
Byrðtustu ættar svo heiðri þeim hér,
Hátt meðal Jöklanna Nafnið.

4

Hold Fósturs kjær! Foringja gleðstu nýum;
Hann feykt burt fær, sláræðis myrkvu skýum.
Þörf þína Landsfeður mildum Hann má
Málsnjallur leggja til fóta;
Unn þeim Landsverði! Hans óska þér fá,
Umsjónar lengi að njóta!

Til Faktors og Bókþrykkjara G. Schagfjords
á hans 65ta Burðardegi, þann 28ða Októbr 1822,
og hans 50 ára Prent= Stipts= og Amts=Skrif=
stofu=ydna Júbíl=ári.

(Sjá Klaustur Póst 1822 bls. 175—6.)

1.

Apolló[1] blíður ofan leit
Um austur=himins ský glugga;
Minn, kvað hann, Þjón eg valinn veit,
Verkfærið best að eyða skugga.
Hálfa mér unnið hefir Öld;

[1]) Apolló nefndu Grikkjar og Rómverjar Sólina, og hann hennar og Vísindanna Guð, sem frama ætti il og blóma, og með Vísindum einkum upplýsíngu á Jarðriki.

Hyggindum Nordurs skaut um feykti,
Hans handar verka føgur fjøld
Fródleik og ljós um bygdir kveikti.

2.

Lifi gáfadur lengi' og vel!
Lýsi' Honum sérhvørr kjær og fagur,
Sem Þessi lífs, hvørs lof eg gël,
Hans Letra-starfa Júbil-dagur!
Örlaga Dýsir! óst vor duld
Ydur ei skal: Hans førlun draga
Byrdist! — Geymdu þér Schagfjord, Skuld!
Skérdu' ei Hans þrád til Aldar daga!

Til Landfógéta Ulstrups
26ta Marts 1830.

Melod: Vær du vort Selskabs Skytsgudinde,
eller: Nyd Livets korte Morgenrøde.

1.

Tidt Livets Soel mørk Skye omhylled'
Og Glæden svandt bag Sorgens Nat.
Men snart igien hins Glands fortrylled',
Og Trøst tog bange Hierter fat.
:,: Vi sørged' nys med æret Ven;
Hans Fødselsdag vi feire igien. :,:

2.

Hans Datter spæd blev nu indviet

Til Kristen-Troe paa Himlens Gud.
Gid Hun, fra Svagheds Prøver friet,
Maa blomstre, hylde Dydens Bud!
Op, Venner! klinker! Ønsket staaer:
Held Dem! til sølvgraae Alders Aar!
Op, klinker, drikker! randfuldt Maal,
Vor Ulstrups og Hans Dottres Skaal.

(Menn vita til þess ad Conf. sál. M. St. kvad brúdkaups-vísur á látinu til Bps. sál. *Dr.* Hannesar, á giptingardegi Biskupsins og Frú Þórunnar systur M. St.; eins orkti hann opt svo nefndar „Siffrur" og adrar vísur á látinu til Skólapilta í Skálholti, en nú finnst ekkért af þessu framar og það fátt sem stöku madur kann, er bædi svo litid og óáreidanlegt, ad ekki tekur ad prenta það.)

Þridji Flokkur.

Adeilu-kvædi.

Ljóssins Ovinir.

(Utl. fjá Vinagledi bls. 18—24.)

Lagid er: Hafur þurft' ekki' ad hugsa' um meir.

1. Eitt kvøld í fyrra — ef ei mér ofmjøg skeykar — í December, þann tuttugasta víst það var, því varla sást af skímu par eptir nónid, þá ordinn er,

ørstuttur gángur sólar hér, litla stund hún oss horfir á, hverfa ódara síðan má.

2. Nýa Lúcidór[1] fýsn þá fékk, á fund ølbræðra' í norðri gékk; verdslegann máske? — vott um þann, víst eg engann á bløðum fann; sama það gylda sýnast má, sagan hermir, þar kom hann á, gékk inn, settist og horfði' í hríng, hulinn myrkrinu allt umkríng.

3. Ljóss-skar ekkert logaði þar, laungu fyrri háttaður var, himins geislandi høfðíngenn, hafði þá ekki glað-kveikt enn systir hans — að eg sýngi nett — sitt upplogandi blisíð sett[2]. Í þessum mikla myrkra rann', marga þrasandi heyrir hann.

4. Með ákéfð, eins og alltíðt er, um það, sem enginn veit né sjer, svo sem løgun ølstofu á, ellegar lit, og fleira þá; síðast í hug rann seggjum tveim, sérleg fásinna væri' á þeim, í blindni' að þrasa' um þetta hér, þar blíndu líkast myrkrið er.

5. Kølluðu ýmsir kaudar þá: komið með ljós! það kom, en sjá! hvørsu kjært vera hvørjum má, er hvítt vill svørtu greina frá, myrkra þó reis upp margur vin, mjøg sem óskaði' að ljóssins skin, í Heklu' eða Køtlu hvirfi inn, heyrið nú um þá loffsaung minn!

6. Sá eg þar fyrst súreygðann mann, samt honum ei álasa kann; hann því aumka af hjarta á, því hvørnin ljós þeim geðjast má aumíngja', er kveisu í

[1]) Mannsnafn. [2]) Það er: Sólin var fyrir laungu geingin undir en túnglið ei komið upp. Gømul skáld kølluðu sólina Phoebus, en systir hans Phoebe var túnglið.

augu fær, ef blíð dags-skíma til hans nær? kall ann-ar veiktann meður mátt, mótlættist eins og stundi hátt:

7. „Æ! sløkkvið, sløkkvið, eg ei þá óhræsis birtu „þola má." Undur það nefnast ekki kann, æfi gjør-valla' í myrkri hann, fótstigi lífs fálmaði á, fullvel gánga og kunna' að sjá, hvørttveggjà læra verðum vér, vani hvørttveggja' að mestu er.

8. Ormboginn skoti inní sat, upp því að kalla nennt ei gat, Pétur Tíkur, þar útleið allt, og ei-líft mók var hans líf gjørvallt. Dæmið nú sjálfir þar um þið, þrot myrkurs hvørt hann gladdist við, hvarí makráður sífeldt sat, Svefn-Guðinn latur dýrk-að gat.

9. Flagari skvaldra fór þá mest: fellur mér røkkr-ið allrabest. O! røkkur! gleðin ertú mín, ó! mis-sýning! hvað vegleg sýn, prýði þegar umvefur allt, en þó þú gabbir mig ávallt, mín samt ímindan er þér í, æ frá skynsemdar taumum frí.

10. Í sælann blandar øllu graut, úr skugga gjør-ir kropp, sem naut; eg hef' þig jørðu einatt sjeð, anda fylla og vofur með. Nýlega skuggi um mig einn, andheimum frá sveymaði beinn, en ljósið kom, mig aumkið, æ! eg hann ei framar litið fæ.

11. Í skoti bak við skýlu stóð, skvaldrari einn og rak upp hljóð, fjølkunnugur sá fyrrum var: „fordæmda „ljósið kémur þar! nú mín kunnátta úti er, enginn „að henni dáist hér; um sjónir villa' og vasa sjest, „víst til í myrkrum allra best."

12. „Fari töfrau ei framar nýt! fari seid-listin „dymm og hvít! fyrst Satans ljósid fram hér brautst!" skjótt hann svo út um dyrnar skautst; strax veg út-hradar sama sér, Seignør annar af þeim, sem vér, nefnum allstadar módsins menn, medur hans listum tel eg enn:

13. Vill-hættu þessa merkis-manns, í myrkri' um vasa náúngans; — fródleik stundandi enn þá einn, eyrna-flapandi vard ei seinn, út ad laumast, í háum hann hélt eg víst metum, njósnarann þó skrill hann nefndi, þad ei ber þykkja, opt skríllinn grófur er.

14. Vid ljós ad hlera fánýtt fann, fyrir því birtan glepja kann; en þegar hørfa í hasti á, hætt er fótum og limum þá. — Kryplíngur enn, í bak og brjóst bækladur hnúd, grobbadi ljóst: ad medal snóta eldur sé, um yndishót sín logandi.

15. Í myrkrinu víst enginn þar, efa um kaudans rausíd bar; en þegar ljósid á hans skein ófrýnilega kropp og bein; hann húd-skammraudur þá sat þar, því grobbíáns ad finna var, náttúrunnar um veldid vídt, vart eitt ígyldi jafn-ófrídt.

16. „Aula-bárdur sá er ei smár" ansadi einn og vard mjøg sár, „sem — og þad vorri øldu á, — „engin not ljóssins finna má; en þad geislum al-„múgans til, ekki má skjóta, því eg vil: med ljós ad „verdsla leysi hér, léníst upp hédan einum mér."

17. „Dá-vel sagt!" annar ansar skjótt, „eg „stjórnar-síd býd góda nótt, hof-síd, dygd, ættum,

„Herra = tign, hjá múga' ef vegur gjøriſt ſkygn.
„Dæma þad Yfirvaldſins er, undirſátar hvad leyfi
„ſér, ad heyra, eta, ſúpa, ſjá, ſvofeldann dóm því
„legg eg á:

18. „Kóngs=gérſemi ljós kalla ber" — fjall=aramanni' og dreingjum ver þókti, ad géſtir þeſs vid ſkin þekktu hvørt væru ølfaungin ómeingud, ſem hann ſeldi þar, ſamt á ljóſs ama neitt ei bar, vantrúud næſta vor er øld, vekſt upp grunſemin þúſundføld:

19. Ment ſú ad gjøra' úr vatni vín, varla heitir nú dáſemd ſín[1], heldur, því midur! margt ſem er, meingun og prettir, algádir allir ſem dæmdu ofurljótt, ef ad þad ekki hendti' um nótt. „O! ógn! ó! hneyſa!" hrópa vann, Herra Trax Preſtur, biſtiſt hann:

20. „Mun eldíng, himin mildi! nú mega þín dvel=„ja! ſjer ei þú, duptſins ſonur ad dirfir ſig, dárlega „ad ſmána' og gabba þig; í midnættinu myrkvu því, „meina' eg ad ſjá, hann vogi frí? ſólin forgéſins ſína „leid, ſegi' eg ſkundi um loptin breid.

21. „Birtu hún ſendir oſs og yl, en því madurinn „bætir til: hita med ofnum hann tilbýr, heimſkuleg „frekja til hann knýr, eptir dags ljóſi' ad apa djarft, „í tólg hann kveikir ſkin óþarft; í dýpſtu jardar idur „inn, einatt vill hnýſaſt forvitnin.

22. „Honum ſjór, vindur hlýda má[2], hann dirfdiſt „loks ad finna' uppá, hindrunar = medøl heimſkulig,

[1]) Því vínſeljarar blanda opt vatni í vínid, og ſelja ſvo allt, ſem vín. [2]) Er hann í ſiglingum verſt hvørstveggja eydileggíngu, og ſiglir jafnvel áfram mót vindi og ſjóar = øldum.

„hvørgi' að lopt-eldar dræpu sig." — Öll í hlátur øl-stofan brast, en Trax upp mýtrið þreif með hast', og yfir allt, sem inni var, andríku banni lýsti þar.

23. Rétt í þessu menn heyrðu hátt, hríngíng, køll, blástra[1], trumbuslátt: að í suðrinu eldur sé uppi, hvar, og hans tilefni sé ljós. — „Æ! lát við þetta þér, þú „blind-forherðta norður hér! segjast um ljós og líttu „þá ljóss voðann suðurs háska á!"

24. Svo kvað Prestur og sagði enn: „sömu og „verða forløgin þín, ó! norður! og þjáníng megn, þú „ef að vitrum ráðum gégn, ekki hlýðnast øldruðum „Trax, né úrræðin þau velur strax: allt hvað ljóss „borið birtu fær, bráðlega' að sløkkva nær og fjær."

25. — Svo er sérvitríngs mælgi megn! — marga flaug leyndur ótti gégn Ljóss-vini, en reyndur upp þá reis ærumaður, með valinn keis, rabb-borðið við, menn hlusta hér: hann **Lúcídór** það sjálfur er; „menn og „bræður!" svo mælir hann, „máta himininn bjóða vann.

26. „Jarðnesku gjæðin øll við eins og brúkun þeirra „án skaða' og meins; ef vitska' og hóf ei vel meðfer, „verður sjálf dygð að broti mér; gleðin eitur, en gagn-„legt þrátt, gétur orðið til skaða brátt; svéfn styrkir, „eins fær ollað manns, andar-daufleik og líkamans.

27. „Fæðan nærir en margopt má, magann stíbla „og verkjum þjá; øl hressir — líka' af øli eg finn „orsakast kunni steinsóttin, hlátur lífgar — úr hófi ef „var, hlátur má gjøra rykkíngar; enn framar, það sem „øllu er æðra á jørð, er nefnum vér,

[1]) Þá eldur kémur upp utanlands er, ásamt hinu, blásið í hljóðpípur.

28. „Gudhrædslan, sem grundvalla má gjæfuna hér „og himnum á, úr hófi ydkud hefir þrátt, í heilanum „gjört á mørgum dátt. Hvørt ætti vegna þessa þá, „þreyngja mønnum náttúru frá? skal eg ei hlæa, sofa' „um sinn, súpa, nærast, Gud lofa minn?

29. „Hvørr þad bannadi efa' eg ei, afskúm væri eda „þussa-grey; en hvad voda áhrærir þann, á stundum, „sem ad henda kann, af mjøg dárlegri medferd ljóss, „má þad gód stjórnan ega hróss: ad allvídast hún hef-„ir hrís, hirtíngar-medøl gøpum vís.

30. „Hjálpar í stødum múgur manns, med vatni' og „sprøitum[1] utanlands; optast fær þeirra orka' og dád, „eldvodans stødvad grimdar-rád." — Nú þagdi hann, en hvørr einn brátt, hrópadi: bravó[2]! snjallt og hátt; allir kløppudu' í lófa lof, lítst mér þad ekki væri' um of.

31. Undan — med vinum — tøkum Trax, trúi' eg þeir héldu hóp einn strax, bølvandi drykkju-brædr-um hljódt, budu svo andríkt: góda nótt! en — sud-urs bruna sídar má, segja skírlegar nokkud frá, og føgru sloti upp sem var, úr øsku ens fyrra risid þar!

---

[1]) Sprøitur nefnast dýrmæt verkfæri í útløndum til ad slokkva eld, med vatni er leidist í gégnum lángar ledur-slaungur ad honum. [2]) Bravó! er fagnadar og hrósunar upphróp, og segir svo mikid sem: hafdú sæll gjørt og sóma fyrir!

Staka.

(Sjá Formálann fyrir Vinagledi blſ. 7.)

Dárlega hata dirfſku þá,
Dramblátra ſérvitrínga má,
Sem ekkért leyfir oſs ad hugſa,
Annad enn jörtra þeſsir Uxar.

Um Dagdóma.

(Utl. ſjá Vinagledi blſ. 301—2.)

Æ! haldtú ei þá alla dagsins dóma,
Er múgur manns vegſamar, refsar med,
Rádſvinnu af og reyndum þánka koma;
Né rødd einſkjæra vid réttlætis þig þar gled!
Einn ſína líka mentad gikkur gétur,
Gauli þeir ſvo hans kvædin betur;
Sú ledja yfir allt útdreifiſt margføldud,
Hún fólks þá heitir rauſt, í henn' ad tali Gud.
Æ! margur dygd og breſti um oſs medur
Oftreyſtiſt réttann gánga dóm,
Er þó, ſem hvelfíng ſinnulaus og tóm,
Sem ekkért þenkir heldur undirkvedur.

Forlog Sannleikans.

(útl. sjá Eptirmæli 18du aldar í 16mo bls. 536—7.)

Sannleikans þau eg forløg finn
Forn, ad nýkénndann lýdur lastar,
Lengi í sorpi kjæfdum kastar,
Hyggindum fyrrtur heimskínginn,
Drambsemi trúfast lid sitt ljær,
Loksins sannleiki vidrétt gétur,
Logbrøndum svipad ljóma nær
Því lengur sveiflast, æ þess betur.

N ó t u r,

til Tída-vísna árid 1806.

1.

Lista-Skáldin lærdum heim'
Lidug kvædin bjóda,
Þó aldrei teljist þú med þeim
Polirdu' enn ad hljóda.

2.

Rímna góli risinn hvert
Rámur gaular óda;
Þeir eru hæfir, þad er bert,
Prykkjast milli glóda.

3.

Plumpur sneidir dólgur djarft
Dýrkada mentun þjóda,
Kjaptshøgg greida kann óþarft
Kryddudum smekki ljóda.

4

Hirting gauri velja' er verdt
Sem vill í loflegt hnjóda,
Og hefir laungum heidri skért
Holl umskipti móda.

5.

Hvørt mun verdugt heiti þeim
Hæfa betur enn Sóda,
Er spottar, nídir, hvar um heim
Heyrir sidsemd góda?

6.

Þeim, sem gédjast girnir mest,
Gøpum villi-stóda,
En saurnum atad fá sem flest,
Frægdar késja gróda?

7.

Heyrid bolann bølva því
(Brag vid Tída móda)
Løgum, færst sem ylfrast í
Innstu sætum hlóda!

8.

Veltist hans á vora øld
Vesæl kvæda-skjóda,

Vart svo, hin þó væri gøld,
Verði' hún øldin fróða.

9.

Hans við sofnar heimsku-bull
Halur og seyma-tróða,
Skynsemd dofnar, skénkt er full
Skálin arnar-flóða.

10.

Lengi bulla látum rekk,
Leirugann velling sjóða;
Opt hann vánga farfað fékk
Fræðadísum rjóða!

Staka.

(Sjá Klaustur Póst 1819 bls. 31.)

Þá øfund þusar afnar greiða spott,
Um verk það lærdóms vitrir segja gott.

Fjórdi Flokkur.

Kvædi í gamni og alvöru.

Islands Gladværd.
(Alvísa.)

Lagid: Hver Mand i Byen om Indtoget taler.

1.

Húdrandi Kóngar þá lerkadir dratta,
Læra hjá Frønskunum manneskju-rétt,
Heima í borgum sjá hentara ad snatta,
Enn hlutast um annara stjórnar løg sett[1];
:,: Ad eins vér strídum,
I fridi blídum,
Um koss hjá drósunum þýdum. :,:

2.

Enskir þá reina af áløgum þúngum,
Orga sig ráma: ad Pitt léni frid!
Forsvar af elskandi Fødurland túngum,

Þeim einsøldustu og ófródustu um nýustu merkis-tilburdi, vísast til útskýringar þessa annars full-ljósa kvædis undir samsvarandi tølustøfum, þannig:

*) Þetta votta Tidindin ljóslega.

Fánýtt ef réyniſt leigd atkvædi vid[1],
Fridheillir ſýngjum,
Fløſkunum hríngjum,
Fullum uns lækkar á pýngjum.

3.

Holland þá verdur af vína-ſlárædi
Velmegun ſína ad leggja í ſkaut
Ødrum, ſvo frelſi og fridi þad nædi
Finnur vid Gulldala miſsirinn[2] þraut.
Ur Islands høfnum,
Aud, gulli ſøfnum
Í ſpá-nýum Specíum køfnum.

4.

Lúbarinn Spanſkur þá hrakinn og hreldur
Hátt kyrjar ſaunginn Te Deum! eg ſlapp,[3]!
Góts og lønd miſsir, en gler-augum[4] heldur,
Og gətóttri Þrenníngu[5] var þad ei happ?
Heilir vér ſtøndum
Heilum á løndum,
Heilli lof Þrenníngu vøndum.

5.

Tónandi Páfi þá Franſkana fæla
Framar ei nennir med klukknanna hljóm',

---

[1]) Sjá Tídindanna *I.* Bindi blſ. 120 — 123, 124 — 126, 209 — 211. [2]) Sjá Tídind. *I.* B. blſ. 105, 133 — 134 og 215. [3]) Sjá ſamaſt. blſ. 109 — 110, 147. [4]) Fleſtir Spanſkir brúka alltaf Gler-augu frá únga aldri. [5]) Sjá Tídind. *I.* B. blſ. 212 og 232 um ſtóra her-ſkipid Spanſkra, er hét: helgaſta Þrenníngin, gégnum ſkotid.

Kirkna með gulli ró kaupir yndæla
  Kúgar út skatta, því pýngjan er tóm[1];
      Um fullar pýngjur
      Af gulli sýngjum,
    Einatt með staupunum hríngjum.

6.

Pýskra ef **Keisarinn** þúsunda blóði
  Prálega litar og missir sín lønd,
Enskar Gíneur í offur svo bjóði
  Upp við hann **Franskir** þá reiða sinn vønd[2].
      Um **Ísa**-ranna
      Oft lífnar manna
    Otal, er Vísin um spanna.

7.

Um **Póla**-veldi þá íllfúsir képpa,
  Agengir nábúar ræna þess lønd,
Og **Stanislaus** má ángraður sleppa
  Aptur kórónu við rádríka hønd[3],
      Um kolla krýna
      Konurnar fínar
    Mæta-vel mennina sína[4].

---

[1]) Sjá samast. bls. 79 — 80, 182, 187 — 190 og 233. [2]) Sjá samast. bls. 107, 124, 135, 137, 220, 236 — 238. Þaraf finnst bls. 124, að **England** keypti af **Keisaranum** fyrir Gull-Gíneur, er hvør gyldir 5 ℛ 24 β að halda fram stríðinu. [3]) Sjá samast. bls. 139 — 140. [4]) Að ekki ersða-syndarleg á-stríða rángfæri jafnvel þenna skýlausa og litt-tviræða lossaung, fríða kyninu til ama, minni eg á, að **Salómon** nefnir Konur, kórónur bænda. **Orðskv.** 12. **Kap.** 4. **v.**

8.

Preussar þá mettir af mædu styrjaldar
Máttvana státa med bol-fastann haus,
Uppsnída Pólen en Öndunnm valda
Otta, svo skynsemin gésist ei laus[1],
Island þá prentar,
Ad ekki hentar
Aldrei ad vakna til menta.

9.

Pestin og ófridur Tyrkjann þá tæra[2]
Trúlega blindum hann forløgum sig
Felur, og spekina fordast ad læra[3]
Fásinna ekki sú villa skal mig.
Forløgin Landa
Finn eg ad vanda
Í fløskum' og púlverum[4] standa.

10.

Rússar þá púkka med ríkdóm og veldi,
Ræna frá nábúum eignir og fé,
Kónga-ást tendra til kvenna med eldi,
Kaupa sér mægdir og alþýdu spé[5].
Fróm fátækt vída

---

[1]) Sjá Tídind. *I.* B. bls. 107, 137 — 138. [2]) Sjá samast. bls. 142 — 144 og 227. [3]) Tyrkjar trúa ofmikid á blind forløg, stunda litid upplýsingu, ellegar ad verja sig háska og sjúkdómum í strids- og pestar-tídum. [4]) Mér virdist, sem forløg landsbúa, og landsmanna hér, edur heilsa. líf. lukka, fari opt. eptir brúkun Fløskunnar og Púlveranna. [5]) Sjá Tídindanna *I.* B. bls. 141 — 142.

Finnur hér blída
Farsæld vid Snótir ad strída.

11.

Svenskir ef Tyrkjanum selja vináttu,
Senda til heljar sinn vitra Gustaf;
Kápunni venda ad vindarins áttum,
Veikjast í trygdum vid Katrínar skraf[1]
Islands Innbúa
Engum má núa
Eid frá og trygdum ad snúa.

12.

Réttsýni, vitska, nú frjófga og fridur,
Farsæla Danmork! þitt veldi og lønd[2],
Er sá vor óvinur ekki sem bidur:
Isalands hrøkkvi øll haturleg bønd.
Farsæld og heidur
Frelsi med greidu,
Flýti ad høfnum og heidum!

13.

Módurland kjæra, þig Noreg! skal nefna,
Neitun þíns Háskóla syrgjum med þér[3]
En, þegar kémur til annara efna,
Oskum ad frelsi þitt krýni nú hér
Isaland bundid

---

[1]) Sjá Tídindanna *I.* B. bls. 57 um mord Gústafs 3ja árid 1792, og auk þessa bls. 151, 224 og 238 — 239. [2]) Sjá samast. bls. 151 — 152, 156, 240 — 241. [3]) Sjá samast. bls. 155 — 156.

Þíngt okid undir[1]
O! ad því brádt sé afhrundid!

14.

Ísland! á medan þín ánaud ei dvínar,
Og þinnar høndlunar losna ei bønd,
Bíd gledi-tída! fyrst barstu ósk þína
Borginn' ad vonar[2] nú hresðist þín ønd!
Þinn hefjist hagur,
Hlýr þér og fagur
Upprenni ánægju-dagur!

15.

Vér skulum kvída í víntári drekkja,
Vér skulum gladværir kveda vid dans,
Full skulum staupin nú bera til bekkja
Binda svo landsvinum ærunnar krans,
Samtaki þekkum
Svannarnir[3] Rekkum:
Sýngjum hátt, klýngjum og drekkum!

16.

Lifi hvørr Hølda, sem landinu unni!
Lifi hvør dygdarík kona og mey!
Hljómi þær óskir frá huga og munni:
Høndlanin blómgi en sálgi oss ei!

---

[1]) Þó þetta sé augljósara og tilfinnanlegra enn dæmi þurfi til ad leida, bendi eg samt til blf. 224 i Tíd. *I*. B. [2]) Litur til Íslands almennilegu Supplícatsíu um betra høndlunar-frelsi. [3]) Í þessari kvenn-kénníngu úr Eddu, bendist til: ad konur skuli verda körlum samtaka, i óskum eptirfylgjanda erindis:

Megn myrkur eydist,
Mentir útbreidist,
Farsæld og frelsid handleidist.

Rausnar-konan.

(Utl. sjá Vinagledi bls. 249 — 50.)

Lagid er: Snú þú nú aptur enn til hvíldar etc.

1. Hvad ypparlegt er øreiganum adstod tjá
Hvad voludum ad veita' ásjá.
2. Hvad veglegt heldur vid sig spara vellystir
En fyrirlítist fátækir.
3. Í dag Sínettu er tilfallin erfdin gód,
Gull-tunnur hennar gjørdu lód.
4. Af ríkdóm þessum ræddi' hún gét eg ríflega,
Fætur sett undir fátæka.
5. Kall einn, til lukku, kom þar strax af krøm boginn,
Stumrandi fram á stafinn sinn.
6. Fljódid bad eitthvad sjáda þessi fátæki,
Géfa sér eptir gédþekkni.
7. Mund' hún nú géta mestu bundist miskunar,
Og kénnt þess ei, sem kallinn bar?
8. O nei! hún tárast eins og barn og aumkar hann,
Frá honum inn med flýti rann.
9. Sækir og géfur sídan kalli' af søgdum aud,
Mola útvalinn myglad braud.

Sá Anægdi.

(Sjá Vinagledi bls. 294 — 6.)

Lagid er, sem vid lysstugann engelskann dans.

1.

Anægjan í øllu fær lund mína lagad,
J lukku' og baráttu hún veit sér ad haga,
Eins regn-skúrar frjófga og sólskin eg sá,
Svo daglega kved eg og hýrna vid brá.
Nær heimskir til einkis huglausir æ sýta,
Og himininn styggja, óláninu flýta,
Skírt hugsar þá vitur og hefur upp tal:
Eg held lífid reynslu, ei kjæra mig skal.

2.

Eg mína síst hata medbrædur, en unni
Þeim mann-vin', er dygdina heidra vel kunni,
En Drussann æ aumka, þó seli mig sá,
Svo skulud, þid voudu! og sættunum ná.
J Stórra eg ekki for-stofur vil smjúga,
Né stunda med sleikjandi smjødrurum ljúga.
Frítt hugsa stór æra, allt ósatt er grey,
Því inni' eg hid sanna og kjæri mig ei.

3.

Þó adra gull-búnkanna glansinn farsæli,
Eg girnist hann ekki, því óttast mig tæli.
Oprýddann smá-kofa eg adsetur finn,
Trúr, ástríkur hundur er þénari minn.
Forvitnum þar dulinn eg lastara lifi,

En lýsti opt sorganna þoku mig ýfir,
Gladt kvæði við dýrnar eg kyrja upp þar,
Kát-broslegur verð og ei kjæri mig par.

4.

Siglíngar og kaupför að sunnan og vestan[1],
Sælkéranna fylla lát grædgina mesta;
Í veitslanna gleði eg ei þurfa skal,
Auðs dýngjur, vax-kérti, né marmara sal.
En föðurlands gjæði: smjör, fiskur, skyr, rjómi,
Og full-hánginn Adam mér borinn að gómi,
Mig víst betur gleðja, en vanti eitthvað,
Svo vanti það lengi! eg kjæri' ei um það.

5.

Fyrst upp í há-vegu mig sje eg ei settann,
Síst mun þá øfundin ossækja um þetta.
Af titlum og heiðri eg dramba ei dátt,
En dánumanns æran ei hverfur mér brátt.
Eg þarf ei dúkáta þúsundir að telja,
Né þessum laun-pukursíns felur útvelja,
Og heiti mér enginn að hækka mitt stand,
Eg hef' ei að þakka né kjæri mig grand.

6.

Að jarðar svo margföld ei mæðan aðherði,
Manneskjur uppgésist, mann-hatarar verði,
Því, kjærlegu Snótir! því gaf ykkur Guð,
Að gjætuð þið sorgunum breytt í fögnuð.

[1]) Þau sem flytja ýmisleg dýrindi sunnan úr heimi og vestan frá Ameríka.

Við ykkur eg gjarnan vil lystugur leika,
Strax líður burt hrigdin, ef til ykkar kreika.
Ef fæliſt mitt grettu = trýn fúl = leitt og biſt,
Eg flý þá eins ykkar og kjæri mig ſiſt.

7.

Svo géng eg ánægdur að grøfinn' ótregur,
Í geigvænu røkkri, um þyrn = gróna vegu,
Þó gledſt eg þakklátur af gjøfinni lífs,
Eg gétinn var ekki til eymda né kífs.
Við hnjótanda fót mega enn þá uppſpretta
Aſtundum mjúk blómſtur og þyrnanna ſlétta;
Guðs forſjón mig leiðir þó líſið ſé þreytt
Og láns = prikið [1] brotni, því kjæri' ei um neitt.

Síni Móðurinn.

(Útl. ſjá Vinagleði blſ. 302—4.)

Lagið er: Til jarðar lukku ſkapt víntréð var, ſkenkt' i.

1.

Heims áſt, minn vinur! ef hugſar ná, þig hneig.
Og minnſtu vammina ekkert á, en hneig;
Þú ert fátækur og því ber hnegja
Þó leynt andvarpir, en orð ei ſegja,

[1]) Sá gaungu = ſlaſur, er eg heſi að láni og ſtyðſt við á minni vegferð í lifinu.

Já, þeig, hneig' aptur, haldt' munni, hneigd' aptur
og þeig!

2.

Ef høfdíngs-madur þér mæta kann, djúpt hneig;
Þó aldrei gjøri þér úrlausn hann, djúpt hneig,
Þó hann sé varla med heilum blakka,
Horfd' á! þú gengur í rírdar frakka,
Og þeig, hneigd' aptur, haldt' munni, hneigd' aptur
og þeig!

3.

Ef sérvitríngur þig fræda fer, fljótt hneig;
Margtuggna heimsku á bord ef ber, brádt hneig;
Þó sértú lærdur og mælsku madur,
Hann metur øll ord þín vitlaust sladur;
Því þeig, hneigd' aptur, haldt' munni, hneigd' aptur
og þeig!

4.

Ef fíblum vit segist einum lént, þig hneig;
Og ein þau speki fá alla kennt, þig hneig;
Ef nýja ment og upplýsíng' alla,
Ovitid sendir á myrkra palla,
Svo þeig, hneigd' aptur, haldt' munni, hneigd' aptur
og þeig!

5.

Þá asnar dæma um visdóms verk, djúpt hneig;
Ef heimskann ragna þeim heyrir Klerk, djúpt hneig;
En óski' hann vítis á báli brenda,
Bók hvørja', er skynsemi fær ný-kenda,

Strax þeig, hneigð' aptur, haldt' munni, hneigð' aptur
og þeig!

6.

Ef gómar skrumara gella hátt, þig hneig;
Á svørum liggur þér ekki brádt, en hneig;
Ef hrunda túngur úr hófi æda,
Heyrdú hvørt von sé ei lengri fræda,
Og þeig, hneigð' aptur, haldt munni, hneigð' aptur
og þeig.

7.

Ef allt, sem nidur á, upp ad snýr, þig hneig;
Og heimskan snidug umhverfis býr, þig hneig;
Lands heill þig hrærir ei heldur enn adra,
Vert hiskinn, rúsa, vid snótir dadra,
En þeig, hneigð' aptur, haldt' munni, hneigð' aptur
og þeig!

8.

Ad trúarbrøgdum ef gjørt er gis, þig hneig;
Og reiknist Kóngurinn rírri' enn fis, þig hneig;
Ef dygd og heidri øfundin kjæna,
Og lýgimunnar þig stunda' ad ræna,
Æ þeig, hneigð' aptur, haldt' munni, hneigð' aptur
og þeig!

9.

Ef dyggur vinnur hálf-daudann þig, djúpt hneig.
Og launin hefir þó hræmuglig, djúpt hneig;
Ef fær þú Yfirmann fíbl, sem raupar
Og fýrugt svolgrar úr elfum staupa,

Svo þeig, hneigd' aptur, haldt' munni, hneigd' aptur
og þeig!

10.

Ein grøfin anſar, minn alda = vin! ei hneig;
Og dóms uppkvedur álykta nin, ei hneig;
En uns ná = følur og lík þú liggur
Og líf í Engla ná = viſtum þiggur,
Æ þeig, hneigd' ætíd, haldt' munni, hneigd' ætíd
og þeig!

Tímon og Voltaire[1].

(Sjá Klauſtur Póſt 1822 blſ. 37—41.)

1. Lof ſé Drottni! lagdi, logann af øllum mínum, bókum bjart í gjær! — trubladur Tímon ſagdi — (Volt.) Trúi' eg ei ordum þínum: þú værir annars ær! Þó logi bull eda lygaſøgur einar, og ljóda þvadur, tek eg ſíſt til greinar, en Ciceró's, Pópa' og ſamlík verk eg meina, ſynd og ſkømm á báli drepa reyna.

[1]) Efni til þessa Frumkvædis er valid til eptir Voltaire's „*Reflexions sur le Paradoxe, qve les Sciences ont nui* „*aux meurs*“ ſem eru i ſundurlauſu máli. Voltaire var ſá ordlagdaſti Gáſumadur medal Franſkra á 18du øld, en nafnid Tímon i Samtalinu er alment valid mønnum, ſem agnhúa hafa á mannlegu ſamkvæmi eda manna fullkomnun vid mentanir. Er þad eptir þeim athenienſka — annars nafnfræga — Tímoni fordum, ſem ſagdur var mannhatari, hvørn Lúcían og ſvo nefnir.

2. (Tímón.) Allar eg hefi brenndar, allar sídum spilla, mentir allar eins. Reglur reikníngs kénndar, reynast einber villa, nýtar vart til neins; hefdu þær ei heill og sæmd oss rúid, hjá oss enn þá Gull-old mundi búid; frá hvørju landi hef' eg þaunkum snúid, hvadan lærdóms skin ei burt var flúid.

3. Kápur: úr Kína dúni; klukkur, gullinnmælir, tímans býdur Borg. Hljóms eru brellum búnir, bragnar, glaumur fælir; eyrun rífur org; en á víxl þar inndælt samhljód svæfir, samt alls þessa vodinn yfirgnæfir. Jrokkanna[1] tel eg einar æfir, æru-manna vid sem búa hæfir.

4. (Volt.) Hvad fékk, Tímon! huga, heipt innblásid þínum, mentum gódum gégn? (Tímon) Bóksala mig hafa bugad, brøgd og álnum fínum, sóad mér um megn. (Volt.) Ef slæg bykkjan ein-hvør finnst um slódir, eru fyrir þad jórar dræpir gódir? (Tímon.) Ydjusemi allar reyna þjódir, ótal verda nýrra þarfa Módir.

5. Parfír ad æfi þessar, þel til margs ódáda, sannar Sagan oss; óvit eldri blessar, yfirmanna ráda, en kallar vitru kross. Sávis Stýrir færri manna kolla, foki mun enn Gudvís tídum olla[2]; þessi medfram gékk í Skóla Skolla, skálkapørin baud í kénnslu-tolla.

6. Kóngur Karl Níundi, kénníng' menta þádi,

[1]) Svo nefnast 5 Villiþjódir óupplýstar í Sudurparti Nordur-Ameríku. [2]) Dæmi þess vottar Kathólskra Ransóknar-réttur Trúarbragda og mordbrennur þeirra vegna.

þó varð þegna hrís. Eins Hinrik áttundi, æru' og skyldur smádi. Um trú rétta rís, stríð lærdóma, morð og brenna manna, mátti forðum Írland dæmið sanna[1]. Því er sæmra þekkíng' menta banna, þreja fávís, sæll og rór um annað.

7. (Volt.) Um Attila[2] verður vafi, og villi garpa líka, fleiri øldum á, hvørt við mentir hafi, hlotið spilling' ríka, sem inna Søgur frá. (Tímon) Onei! — kénnslan ein þeim varð að granda — Evu líkt — sem hana þág af Fjanda, fíblin manna framferðið best vanda, í flokki þeirra tel eg heill að standa.

8. (Volt) Hann røksemdum reirði, rædu vissu sinnar, uns af birtu brá. Hvørr, sem þessar heyrði, héldi' honum bæri vinna, lærdóms launin há. Lét eg hann skjala — leið en okkar fórum, landið á það kvøld hvørt boðnir vórum. Hann bókment-

[1]) Karl *IX* Fránkaríkis Konúngur gipti Systur sína Konúnginum af Navarra, þann 17da Aug. 1572, en nóttina milli þess 23ja og 24da s. m. eður aðfara nótt Bartholomæusar messu, lét hann í Parísar Borg, með ómanneskjulegri grimd, drepa 60, og nokkrir segja allt að 100,000 Prótestanta af þegnum sínum, vegna þess þeir vildu ekki taka kathólska trú. Er þetta manndráp síðan nefnt Parísar Blóðbrúðkaup. Hinrik *VIII.* Konúngur í Englandi, skildi sig við Drottníngar sínar, átti alls 6, en lét 2 þeirra drepa, og hafði fyrirhugað þeirri 3ju sama. Vóru þeir báðir vel mentaðir. Á Írlandi drápu Kathólskir 40,000 Prótestanta, árið 1641, í upphlaupi vegna trúarbragða.
[2]) Attila, Húnna Konúngur á 5tu Krists Öld, var einhverr sá grimmasti Drotnari, sem lagði undir sig með stór-eyðileggingum mørg veraldar lønd milli India og Eystra Saltes.

um hábølvadi stórum; í Hóratz las eg brot af Saungvum fjórum.

9. Vid midjann skóg oss mættu, miskunarlausir þjófar, allt sér krøfdu' afhendt. Frétti' eg horfinn hættu, hvern vid Skóla bófar, lært hafi list og ment? En þeir kváduſt engir læsir vera, undan strípla tind-il-fætur bera. Hjarta Tímons helst tók undran skéra, hreint ólærdir nídíngsverk ad gjera.

10. Hraktir, naktir hrundum, hurdum upp á ranni, vor hvar veitslan beid; Vertinn fræga fundum, felmti brá þeim manni, þá vort lik inn leid. Hann var lærdóms haldinn mikill sómi; hann gódmenni var ad allra dómi; ad hjarta' og sidum Høfdíngjanna blómi, honum ófall kløkkvum þuldum rómi.

11. Mín er, innti' hann, æra, ykkur í neydar standi, sem heill mér heila gaf, nægann fatnad færa, fantar upphengjandi, þó rændu ykkar af; hvern í gódann klædnad baud hann búa, beggja vasa dala fyllti grúa, lét svo verma, hressa' og vel ad hlúa, høfdíngs veitslu gédugri ad oss snúa.

12. Budu gjøf og glaumur, gleyma þúngum mæd-um, hans vid hyggna tal. Hressti horna straumur, hýrt lék blód í ædum, undir saung í sal; tókum krásir, tæmdum brúsa fjóra, Timon eird uns þraut vid bordid slóra, reis upp, bad um blek og penna, stóra, bók med níd um lærdóm saman klóra.

---

13. Flý, Ment-Gydja! flýdu, fibla dimmleit inni, aula buldurs ból! Vertu betri blídu, bóknáms

ydju þinni, hvar skín þér skjærri sól! Þínir vinir þá und' leidum sofa, þeirra týr skal blómgast Joklum ofar, þá góð-mentir lýdir fúsar lofa, ljós ei skyggir Timons blekkin vofa.

Smala-drengurinn.
(Smaladrengur og Öldúngur).
(Sjá Klaustur Póst 1822 bls. 158—9.)

Lagid: Jeg synger ikke om Kamp og Krig.

1.

Smaladr. Eg hamíngju prísa, nú heppnast mér
Vid hirdis gaungu-vos skilid segja
Lof sýng og fagna, þad lidid er!
Mér lærdum audnast um sídir deya.
Í Skóla settur, eg lærdar glettur,
Og ótal sídan nem' høfdíngja fettur.
Öldúngur. :,: Er þad nóg þá? :,:

2.

Smaladr. Eg hoppa vil upp úr bekkjum brádt
Og búast hradur til utanfara,
Svo fagni Lærdir og lýsi hátt:
Mér lofstýr mentadra beri skara.
Um kropp, þá dansa, fín klædin glansa,
Kann eg fljótt minda í loptinu skansa.
Öldúngur. :,: Er þad nóg þá? :,:

3.

Smaladr. Eg hefst til valda, Hreppstjóri verd,

Holl er það frama von. — En talsmaður
Flest vinn eg mál, því mælska' og gérð
Mér teljast lánuð. —Svo Sýslumaður—
Eins má svo fara, þú egir mér svara,
Sem Amtmanni, Biskupi, Justitiara.
Oldúngur. :,: Er það nóg þá? :,:

4.

Smaladr. Gullbaldýraður eg gleyma skal
Þeim görmum, er Smalann fyrrum skreyttu.
uppháfinn lágt yfir almúga hjal,
Ansa vart þeim, er sleikju mér veittu.
En auðlegð safna, við uppgáng dafna,
Enga í landinu telja mér jafna.
Oldúngur. :,: Er það nóg þá? :,:

5.

Smaladr. Þá elli sedjast og auð' eg fer,
Og fullur ótta mér skríllinn lýtur,
Enn skrumið málvina skenkt er mér
Og skreytir leiðið, er æfin þrýtur:
Mitt nafn, að vanda, sem Merkislanda,
Í Marmara, viti menn, hoggvið standa.
Oldúngur. :,: Er það nóg þá? :,:

6.

Ungann svein hrigði', að enn þá frá'g
Oldúngur — hins við skeið svo runnið,
Sem frægt hann hugði — Er það nóg þá?

Og þóktist hér hafa fullvel unnið —
Hans áform bæði, orð, verk og æði,
Æ síðan stýrðist af Siðafræði.
:,: Það varð nóg þá. :,:

S t ö k u r.

(Sjá Klaustur Póst 1820 bls. 67, 149, 194, og Hjálmar á Bjargi bls. 90. Utl.)

S k á l d a f j ö l d i n.

Hverja helst átt vér horfum í —
O það mæti, oss sem kjæti!
Skálda lítum mergð sem mý.

Þ o r k é l l þ á n k a l a u s.

Eitthvað þúngt umþenkja, Þorkéll! lítst þú mér.
Hrigð má hug þinn kreinkja, hásaunglandi' er ser,
Reykandi um velli vídt,
Í báðum vøsum heldur hønd.
Horfir í loptið blídt,
Ort hann ansa gérði: ekki þenki' eg par,
En yrki óð af verdi. Aptur greiddi' eg svar:
Þú ef yrkir þánkalaus,
Meiníng, penna, blek og bréf,
Við brag þú sparar og haus.

T ó m á s h e i l a t æ p u r.

Tómás. Minn heili, Jón kjæri! það þakka má þér,

Af þvættíngi tómum sí-rugladur er.
Því, annad ef innfer hann eyrad um mitt
Eg ódara rek hann á dyrnar um hitt.

Jón. Um þad, vinur Tómás! mér alkunnugt er
Ad eirir ei vitid í kolli á þér;
Þar heimskan best unir, sé hún ei þad eitt
Í honum, sem lodir, þá veit eg ei neitt.

Um búskap.

Raung er trú, ad sé nú sæll, sá med bú kann vera,
Sveita' og hjúa sinna þræll, Sauda, Kúa' og Mera.

Sjötti Flokkur.

Gaman-kvædi og Vísur.

A. Kvædi.

Kvenna Skál.

.(Utl. sjá Vinagledi bls. 171—3.

1.

Skaparinn leit þá ný-sköpudu jørdu,
Ósköptra manna hann forløgin sá,
Og, svo hann giæfi þeim sætt medur hørdu,
Sagdi hann: vínberin vaxi þar á!
:,: Hann enn nokkra dymmu í hlútunum fann,

Hann baud: Stúlkur verdi! og dymman
burtrann. :,:

2.

Hinna gódgjørdir med gledi vér blessum,
Gjørdum þeim nýlega kvædi til hróss;
Brædur! á Guda þó hýrgun oss hressum,
Hvad skal þad yndi vid þessara koss?
:,: Mót skjærustu sólum eg lampanna ljós
Legg, sem vín = perlur vid Stúlknanna bros. :,:

3.

Benda staup øllum, á barma þau fylla
Ver oss og Systurnar heidra í stad!
Elska lært gétur, sá enn kann þad ílla,
Ogiptur bónda fljótt verda má ad.
:,: Sífeldt munu rætast þau sannyrdin kjær:
Sér átti hvørr hýru, á, ellegar fær. :,:

4.

Þá, sem í ekta = bands farsælu sestum,
Fulltrúa vinkonu límdur í skaut,
Forsmekk med himinsins fagnadar bestum,
Fadmast og gleymir þar sérhvørri þraut,
:,: Þekkt' hýr þina lukku, þríf staupid, géf prís
Þeim Engli, er þessa skóp þér Paradís! :,:

5.

Þú, hvørs von = glada, sér hradar ad sýnda,
Heilla takmarki, ást = brennandi sál,
Kjæran þá brosir, kannt hindrunum hrinda,
Hvørri fær drekkt í koss armædu skál,

:,: Þú farsæli bródir! þinn saungur, æ sé:
Sér Hýru hvørr bródir, sem mína fáe! :,:

6.

Þú, sem af hriggvum andvørpum ei lætur,
Enga fær líka af hýrt-brosandi von,
Vesæll, af forløgum gabbadur grætur,
Þó gélli vid hádid ítrekar þinn són,
:,: Vænt gledinnar seinna! og sé nú þitt géd
Samfagnandi allra og bródur þíns med! :,:

7.

„Hátt hljómi' í stanpanna hvellandi tónum!
„Hátt hljómi brædra samstemmandi raust:
„Brosleitar Stúlkur med kjærlegum Konum,
„Kýs eg oss lífi til heilla og trausts!
„Elskunni til heidurs allt hljómi lífs mál;
„Hér frídra Góð-kvenna og Stúlkna sé skál!
„Elskunni til heidurs allt hljómi lífs mál:
„O Konur! ó Stúlkur! æ fegru! ydar skál!"

Ástridur.

(útl. Vinagledi bls. 176—7.)

1.

Ástridur var føgur, óspjøllud og góð,
Audveldt hennar hjarta ad beigja,
Kinnarnar þær vóru sem mjólk og sem blód,
Lík sólu sú hýreygda meyja,
:,: Vid hálsinn útflørudu hvítann sem mjøll,
Hárlokkar og dástída skreyttu menþoll, :,:

2.

Hún fødur sinn elskad' og elskud var, ein
Hans elli føgnudur, úr máta.
Hans gledi var hennar, dygd vinkona hrein,
Hún ei mátti vita hann gráta,
:,: Hún fær þó lyst = = = stúlkunum heldur tama = = -
Af hvørju, veit Drottinn, = = = ad heita mamma. :,:

3.

Tár-fullum med augum og følnandi kinn,
Framskjálfandi bænum í svørum,
Meyjunnar órólegt útmálandi sinn'
Med titrand' hún stamar út vørum:
:,: Minn Fadir! minn Fadir! æ mína bæn heyr,
Eg megn til andvarpa í leynd hef' ei meir! :,:

4.

Herjólfur sá kviki og sí-gladi sveinn,
Mitt særir þel innsta og partar,
Mig kreisti' hann í laumi og kysti aleinn,
Þad kom svo hann stal = = = mínu hjarta;
:,: Eg finn og í huga þann føgnudinn ljóst,
Ad fengi eg þrýst honum upp vid mitt brjóst. :,:

5.

Æ! leyfdu, ó Fadir! æ! leyf mér augljóst,
Þá lífsins ómetandi gledi:
Ad þrýsta Herjólfi þjett upp vid mitt brjóst,
Þad leyf mér, hýr Fadir í gedi!
:,: Ef ei = = = skoda daudans hér skelfing, er þá
Skal slengja mér følum í fadminn þinn ná! :,:

6.

Ó stúlka! med ákéfd hann ansar, ó barn!
Ei trúir þú lengur þeim sanni,
Sem opt þér eg sagdi: ad íllt einatt skarn,
Og narri vors hnattar og glanni,
:,: Ut= marga = hló dygda vid missir jómfrú,
Minnst' ekki þíns Herjólfs, haldt' dygdinni trú! :,:

7.

Eg ætíd hef' elskad þig, sem mína sál',
Sárt lástú mér ætíd á hjarta,
Eg óska þú varist hér eptir allt tál,
En skjálf, þurf' eg yfir þér kvarta!
:,: Ó stúlkur! vor=blóminn ber of=lítid af,
Opt gleymast heilrædin, er fadirinn gaf. :,:

8.

Ástrídar hér sefast óþoluga önd,
Andvörpin í tárum burt=lída,
Hún þekkir sitt afbrot og hans kyssir hönd,
Og honum æ lofar ad hlýda.
:,: Ó stúlkur! þær grillur svo fljótt lída frá,
Sem födmun af einni um gipting þær fá! :,:

Yngis = stúlkan.

(Utl. sjá Vina Gledi bls. 178—9.)

Lagid er, sem vid Odds = brag.

1.

Gódur vinur rída réd,

Til ríkis = stúlku bidil med,
Þó svo snemma fadirinn sljód,
Fús ei gipti, hótin gód
Gésti sýndi, gladur næsta géds um slód.

2.

Hann til bords, med hefdar sid
Hinum baud og staldra vid;
En, þó fadirinn innti' ei par,
Erindi hvört géstsins var,
Vísi úngu vannst ad géta' í vonirnar.

3.

Hún ágitskar: eitthvad má,
Í efni vera géstur sá,
Strax til bords var bodinn hér,
Buktar hann ædi djúpt fyrir mér;
Hvört erindi hans og því mér hulid er?

4.

Hvört ei snerta mun þad mig?
Madurinn aptur herdir sig,
Vid öl = staup von = gódur hann,
Vinar fylgja málum ann.
Æ! minn Herra! aldradur fadir ansa vann:

5.

Bid eg haldid ad sé ei
Obilgjarn þó svari, nei!
Of úng dóttir ekta = frú
Ofær er ad verda sú;
Hún er fyrsta fjórtán vetra fullra nú!

6.

Í því stúlkan aðkom þar,
Einn á borðið rétt innbar;
 Faðir! með hvað fóruð þér?
 Fjórtán vetra naumt ef er,
  Ofur-mikið Yður skjátla, innti' hún, fer.

7.

Síðan þetta sögð eg var,
Sjö eru liðnar vikurnar.
 Hvört lét faðirinn hana þá
 Haptlausa? þarum ei tjá
  Sögurnar; nei, satt mun best að segja frá:

8.

Máské fjölda miklum í
Meyjar úngar spyrji' að því;
 Til huggunar þessum þá,
 Þetta skýlaust vitna má:
  Faðirinn sneiptur fljóðið strax lét fest-
   um ná!

Einsetu-drengurinn.

(Sjá Vina Gleði bls. 182—3.)

1. Faðir! þarna sjá um sinn (og sýnir hatt meður)! engann líka eg þess finn, innið nafnið Faðir minn!

2. Sleppið mér, svo megi' eg sjá! meyjunnar til

hann ædir, hana ákafur horfir á, hana ígrundar best sem má.

3. Nidur lúta ýmist ann, umgjörd hennar skoda, eda' á tær sér tyllir hann, teygir úr hálsi lengst sem kann.

4. Hörund lítur, háls og kinn hennar, brádt svo skundar hann í kofann aptur inn, ad einu spyr eg, Fadir minn:

5. Kjært hvört þad ei Ydur er? ad elska góðann födur, þó enn framar þetta ber, því svo frábært virdist mér.

6. Regns eg boga fagrann finn, frídara víst er þetta, upp hoppadi aldrad skinn, ef þad sæud, Fadir minn!

7. Komid Fadir! mein ei má, mind sú fagra gjöra, og hennar heiti innid frá, ansadi kallinn bistur þá:

8. „Þad fugl, ljótur, illur er, ónýtt gjæsar-tetur;" hvad sem kallinn hrópa fer, hinn til gjæsar flýtir sér.

9. Betur vildi' eg þekkja þig, þýdust Gjæs! æ sýngdu! til födur skunda fætur stig, Fadir! sagdi' hann, bænheyr mig:

10. Eg stund glada aldrei fæ, ef þá gjæs skal missa, þess mér, Fadir! unnid æ, eg hana ladi heim ad bæ!

11. Kall affegir: of-dýrt er, adkeypt Gjæsar-yndi; þó hann sveyi og hrópi hér, hinns þad eigi ferdum ver.

Bjørgólfs Afdrif.
(Útl. sjá Vina Gledi bls. 185—7.)

Lagid er: Hjøludu tveir í húsi fordum.

1.

Aldrei gleymi eg úr þessu
Ofallinu, á Þorláks-messu
Hann Bjørgólf, sem henda réd;
Sú ógn bending er fyrir adra
Upp frá þessu vid ad dadra
Og kjassa minna kvennfólkid.

2.

Heitt Bjørgólfur unnti Ástu,
Enda var hún med þeim skástu
Vísum, síst þó vildi hann;
Vonarlaus hann vakir nætur,
Volar, stynur, emjar, grætur,
Heims úr naud sér hrada vann.

3.

Æ! þú tígris's sálin svarta!
Svo kvad hann, þitt finnur hjarta,
Litla ró uns lík eg er!
Vel! þér gédjast skal! hann skundar,
Skjótt uppá fjall-snøs, til grundar
Framm-af þadan feigur --- sjer!

4.

Vatnid trúi' eg vissar meiga,
Vægri dauda kjæsa feiga,

Í bæar-læk því rekkur rann;
Fyrr' enn hann á vømb sér vedur,
Vappar hann upp á land og kvedur;
Skrattans kulda' eg þoli' ei þann!

5.

Lunda-bagga einn sem áttu,
Erfíngjum ei leysa máttu,
Junir hann og eta fer;
Aftu sier, med hnífnum hvassa,
Hann strax barkann sundur-krassar,
En--- Lunda-bagginn barki er.

6.

Takir þú eytur trúi' eg valla,
Torsókt veiti nár ad falla,
Þarmed øll þín þjáníng dvín!
Strax hann nauda stórra kénnir,
Staup því kaudinn fimm útrennir,
Barma-full med--- brennu-vín.

7.

Ad hengja sig er haldin æra
Hjá þeim enfku skal þad læra,
Um bita snøru binda vann,
Henni svo um hálsinn smegir,
Háska-litid þad eg segi,
Bitinn var--- jafn-hár og hann.

8.

Minnst ber á og miøg hægt veitir
Menn í rekkju' ad kafni feitir,

Að hátta' og kveðja heim hann fer,
Grúfir, svitnar, geispar, hrýtur,
Góðra værða' og drauma nýtur,
framm til þess að full-ljóst er.

Ungi Flagarinn.

Eptir Krüger.

(Sjá Vinagleði bls. 191—2).

Lagið er: Hjer hefir margur svo hættulegt prjál.

Skynsemis birtu þeim Skaparinn ann, skilst mér hann elski og drekki, þá kann; úr því hjá Charon *) að fest hefir fót, fá góða ástir og vín nótt.

2. Hjá víni' og ástum eg lærdóminn leit, ei lærði eg á stjørnur, en tíð mína veit, úr því ei vis- um og vín-tári ann, veit eg mér allnærri dauðann.

3. Farsæld, er ýðjumenn fýsir að ná, þú fær ei með speki, tíð sóast þar á, vinur! að eins hana veita má hér, vínið og drósanna koss' þér.

4. Ekki súr andlit mér aptra geistleg, að slarka virðtur þann lystuga veg, þeim mun eg ekki útskúf- aður af, úngar sem drósir og vín gaf.

5. Góður og náðugur Alfaðir er, oss því til

*) Charon diktuðu Grikk og Rómverskt skáld, væri ferjumaður allra dauðra yfirum fljótið Styx á neðri bygðum; ófrýnilegur og illur kall með lélega kjænu.

líknar hans vitska leysir, forsmekk ad himins, þá huggar vín harm, høfum vér. drósanna vid barm.

6. Gædanna skárstu bid gódum vin nú, greidt súpir, elskir, sért elskadur þú! lokid í dauda er lystíngum, þó lifdi hvørr ádur enn burt-dó.

7. Lát vín og ástir þig lífga upp þá, lystíngum daudinn senn kippir þér frá, því, veitist þér elli þú verda mátt enn, hvad verr enn allt annad, hyggenn.

* * * * * *
* * *

8. Svo hjalar úngur, hvørs óvita mód, æsir vínþrúgunnar tælandi blód. Vís í Guds ótta sig gledur og bygd, gladur í von kvedur heims-bygd.

Besti Heimyrinn.

(Útl. Gamau og Alvoru 1 B. bls. 47.)

O Brædur! umfram allt þér egid
Heims yndisfullu ment
Ad læra, heidra hana megid,
Því hún best verdur hent
:,: Til gledi, þjód hún þókknast má,
Eg þar skal vedja' uppá. :,:
Hvørr hellst sig eptir henni' ad laga
Rétt hefir numid, kann
Ad kyssa, súpa, kjæti haga,
Því kémst af dável hann,
:,: Sú øll gladværd mun audnast þeim;
Sú á vid bestann Heim. :,:

B. Vísur.

Distichon

yfir sæti Gudmundar Gíslasonar þá er hann kvaddi Skálholts Skóla.

I, bene mansisti, redeas mercator ab Indis,
qua bene sedisti, sede recede bene.

(Á íslendsku, lauslega snúid.)

Farðu, þú hefir verid vel,
Verdsladu' í Austurheimi;
Þadan svo, hvar settir stél
Í sóma, heill þig teymi.

Kraga-Vísur.

1. Nú er Kragi lagdur lík, Leirár þjóninn trúi; hans eg sakna, hans var rík, heill á mínu búi.

2. Margopt bera mikid vann, møgli kunni ei sletta, bjørg dró hér í margan mann, mig ei kunni ad pretta.

3. Eldsta byggan þar eg þjón, þrái um landid vída; sem mig bar þad sødla ljón, síst vann nøldra og strída.

4. Virding Kraga veitist stór, vakt hann fleyg umkríngi, hempudøkkur himinkór, hræ upp næmi og sýngi.

5. Hann er lísi hafinn frá, hann lífrísu bídur, hónum landi lífsins á, lífudum skáldid rídur.

6. Að ófkira dýrið bó, byggt sinn herra viður, bendíng, maður, það er þó, þér ei fari miður.

Stjörnu-Vísur

til Síra Sigurdar Arnasonar á Hálsi.

1. „Þá upphæðir báða-dýr Doctor Kraga ríður," á Stjörnu klerkur staða skír, stíginn neðar bíður.

2. Lét henni varla lausra' um grund, létta ferðir manna, bykkjan klysjuð fáka fund, fær ei upphæðanna.

3. Fyrst slétt-góma mjúkt ei má, mod í sundur núa, japls til Snjóska' úr járni þá, jarla þarf henni búa.

Þeir Benidikt Grøndal kváðust á Beinakéllingarvísur.

Eg vil leikum eins og fyr, áður enn førum héðan; Benidikt verður að bíða kyr, blessunarlaus á meðan.

Grøndal hafði áður sagt:

Stillilegur Stúdentinn, stundum hjá mér ríður; gjarnan úngum gésur inn, gømlum ekki síður.

Þá er M. St. var búinn að skila Sinne Landfógéta-reikníngunum.

Hér mun eg hægan finna frið, og fjárins næga safnið, Leirá þægu lafa við, og Løgmanns fræga nafnið.

Þá hann flutti frá Leirá að Innrahólmi.

Hér þó hægan findi' eg frið, og fjárins næga

safnid, Leirá þægu laus er vid, og Løgmanns fræga nafnid.

Um vedráttufar.

Ut ad bræda' hann eg nú fer, inn ad snæda þar eptir, vedur gjæda = gott nú er; Gud á hædum lof sé þér!

Um lopt vída æda ský, sem auka kvída mønnum, adkast hrída er á ný, eingin blída fylgir því.

Um lopt vída eingin ský, auka kvída mønnum, upp=rof hrída er á ný, yndi' og blída fylgir því.

Olafur Smidur øsku = bil, ádan tvíl = laust gjørdi spá; kólgu, sem ad kældi yl, kvádu margir undir þá.

Um Almanak.

Almanakid gjørist grett, — gaman er á ad líta — framaní þakid furdu nett, farfanum gráa og hvíta.

Hann fór eittsinn ad berja á túni.

Held eg valla hæfi mér, hlass á velli merja, aballinn kvasast, ef hann fer, út á tún ad berja.

Til Schagfjørds er Gunnar póstur var ordinn óþolinmódur ad bída eptir bréfum.

Búinn er Gunnar ad bølva mig ærann,
búinn ad hóta ad gánga af stad;
en hann ad klára eg finn mig ófærann,

nema fái eg ydar góda lidsinni ad.
Nægilegt kaffe og vistir eg vil
víntári medur nú bjóda' ydur til.

Stúlkur fóru í Laugar.

Sókti laugar svanna føgur øsin,
saman haugast vandrædanna køsin;
rigndi, hvesti, rumdu brestir, ruku af hesti
glera lesta gløsin.

Vid dóttur sína:

Bordadu med mér blautan fisk, brosleit hrínga reinin,
tærilátust tins af disk, takt' út úr þér beinin.

Kvedid vid dætur sínar þá þær sátu á kné hans.

Hvar er stúlkan rjód, rjód,
rjód einsog heitt blód?
hún er barna þýd, þýd,
Þýd einsog sól blíd;
hvar mun fegri frú, frú?
frú er eingin til sú;
hvørr mun hana fá, fá!
fá skal eg hana, já, já.

Um stofu smídid á Innrahólmi.

Høndum smida heflan fín, hródurs skal hér leita:
løgd med prýdi loptin mín, laglega smídud heita.
(Bødvar Sigurdsson hafdi lagt, Páll Sigurdsson þiljad.)

Stúlku-vísur.

Þegar missi' eg meyina, mun eg hissa verda, einatt kyssa' í áttina, auds hvar flissar gérda.

Vesja' upp strompa vísin kná, ef vilja trompa' um stræti, mørg er glompa mýrum á, sem mey í pompad gæti.

Á mædda meyar brún
middegis blundur rann,
Med andfælum uppstøkk hún
Og tjádi draum þúngann:
Øll er ánægjan svipt
Utséd um lukkuhag,
Vart mun eg verda gipt
Vinnist þad ekki' í dag!

(Þetta er líkost til kvedid eptir upphafinu á Vessels Opera „Kjærlighed uden Strømper" sem er þetta:

„Du aldrig bliver givt hvis det idag ei skeer" o alt for fæle Drøm &.)

Til Síra Þorst. Sál. Sveinbs. á Hesti.

Gellert! þín eru þýdsku kvædi lúin,
þøkk skal mín ad séu þér íslendsk búin;
fram ad Hesti
færdu Presti

þitt forna vesti
hann fær því best við snúið.

Skrifað utaná bréf til nafna hans.

Bréf þetta ef berast kann
í bæar-sorp viti menn
að snuðra upp eigandann
úti við polla' og fen,
einhvör miðan afhendi
Magnúsi úngum Stephensen.

Utlagt úr dönskum Sálmi gömlum.

(Sjá Klaustur Póst 1821 bls. 45.)

Litt liknar þá, þó Lucia lærum ypti,
Hraðt heimi frá, með hópnum stóra, svipti
Hel þér til Heklu, Heklu, Heklu,
Í hennar dymmu gjá.

Nóta við kvæði.

(Sjá Klaustur Póst 1823 bls. 126, 4ða erindi.

Hvar er gras? og hvað er að slá? hvört um gróðurlausa, í norðan-bálum bjarga má, berja móa-hausa.

Utlagt úr Peder Paars 2. Bók. 3ja Saung niðurl.

(Sjá Klaustur Póst 1824 bls. 191).

Eg bið Goðin æfi-lok við mín:
Í Mann framar mína sál' ei senda,
Sú í Kú að heldur megi lenda,
Ösnu byggja, yrmling, maðk eða svín.

Ritað á Kl. pósts Korrektúru No. 1. 1823. til Schagfjørðs.

Uptast og fremst er ógna gisið,
Arkið þar tómlegt, magurt, visið,
Sólar, þó lítil sjáist mót
Sólar-óðurinn sig útglennir.
Sortaleg grøf hvar Arngrím spennir,
Byrðist hún opin, víð og ljót.

